

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

2013 - 2014

ΑΘΗΝΑ 2013

Επιμέλεια έκδοσης:

Σ. Μεργιαλή-Σαχά

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη

Δ. Πλάντζος

Περιεχόμενα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	1
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	6
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ...	10
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	13
Α. Στόχοι	13
I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης	13
II. Αντικείμενο και Κλάδοι της Επιστήμης της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης.....	14
Β. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών	18
I. Γενικά	18
II. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2013).....	19
II. Για φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα από το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012.....	22
III. Πρόγραμμα κατά εξάμηνα και οδηγίες για τους παλαιούς φοιτητές.....	42
IV. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-2014.....	52
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	52
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	87
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	123
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ.....	125
ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	127
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ / ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ.....	129
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS	138
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.....	144
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	145

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	149
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	15050
ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ	
ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ.....	151

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

<i>Πρύτανης</i>	Θ. Πελεγρίνης
<i>Αντιπρύτανης</i>	Α. Δουκουδάκης
<i>Αντιπρύτανης</i>	Θ. Λιακάκος
<i>Αντιπρύτανης</i>	Θ. Σφηκόπουλος

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

<i>Κοσμήτωρ</i>	Α. Μόζερ
-----------------	----------

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου

Αθήνα 157 84

www.arch.uoa.gr

Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα αποτελείται από δύο Τομείς:

α. Τομέας Ιστορίας

β. Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Διαθέτει δύο ειδικές Βιβλιοθήκες (Σπουδαστήρια), που στεγάζονται στον 6ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.

Ώρες λειτουργίας του Ιστορικού Σπουδαστηρίου

Δευτέρα έως Παρασκευή : 8 π.μ. -6 μ.μ.

Ώρες λειτουργίας του Αρχαιολογικού Σπουδαστηρίου

Δευτέρα έως Παρασκευή : 9 π.μ.-6 μ. μ.

Κατά τις εξεταστικές περιόδους και κατά την περίοδο ισχύος του εαρινού ωραρίου το Αρχαιολογικό Σπουδαστήριο λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή : 9 π. μ.-7 μ. μ.

Διαθέτει επίσης:

- Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας
- Εργαστήριο Πληροφορικής
- Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών
- Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (με τις Μονάδες: *Αρχαιολογικό Πάρκο, Μονάδα Συντήρησης*)
- Φωτογραφικό Εργαστήριο

1. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος

Αν. Παπαδία-Λάλα

Αναπλ. Πρόεδρος

-

Γραμματέας

Ειρ. Κατσιακαρέλη

Προσωπικό Γραμματείας

Α. Ταχμιτζής

Ελπ. Χριστοδούλου

Α. Ζαφειρόπουλος

Αγγ. Μπερερή (σε άδεια άνευ αποδοχών)

Ι. Φιλίας

Χρ. Μπάκουλα

Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ευ. Χατζηβασιλείου

Ε.Τ.Ε.Π

Κ. Μποϊλέ

2. Διοίκηση των Τομέων

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια

Μ. Ευθυμίου

Διοικητικός Δ.Ε.

Στ. Τζαγάκη

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθυντής

Π. Βαλαβάνης

Ε.Τ.Ε.Π.

Μ. Γκιώνη

3. Σπουδαστήρια του Τμήματος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθυντής

Κ. Μπουραζέλης

Αναπληρώτρια διευθύντρια

Κ. Γαρδίκια

Βιβλιοθηκονόμος

Μ. Καρασούλη

Διοικητικοί Π.Ε.

Μ. Σκούντζου

Χρ. Κούκου

Ε.Τ.Ε.Π.

Γ. Μπαρμπαρούσης

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Διευθυντής

Βιβλιοθηκονόμοι

Ε.Τ.Ε.Π.

Διοικητικός Π.Ε.

Π. Βαλαβάνης

Μ. Μένη

Στ. Κανακάκη

Φ. Μπαλλά

4. Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας

Διευθύντρια

Αναπληρωτές διευθυντές

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου

Κ. Γαρδίκια

Πλ. Πετρίδης

5. Εργαστήριο Πληροφορικής

Διευθυντής

Διοικητικός Π.Ε.

Α. Λιάκος

Ι. Ματζαβάκης

6. Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών

Διευθύντρια

Διοικητικός Π.Ε.

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη

Α. Παπαγεωργίου

7. Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας

Διευθύντρια

Ι. Καραλή

8. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθύντρια:

Μ. Κωνσταντουδάκη-
Κιτρομηλίδου

Υπεύθυνοι Συλλογών:

Προϊστορικής Αρχαιολογίας:

Κλασικής Αρχαιολογίας:

*Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής και
Εκμαγείων:*

Βυζαντινής Ζωγραφικής:

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα

Π. Βαλαβάνης

Ο. Παλαγγιά

Λ. Παλαιοκρασσά

Μ. Κωνσταντουδάκη-
Κιτρομηλίδου

*Βυζαντινής Κεραμικής και
Μικροτεχνίας:
Διαμεσογειακής και Διαχρονικής
Συλλογής Κεραμικής:
Ανασκαφικής Έρευνας:
Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας:
Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και
Αρχαίας Τεχνολογίας:
Νεότερης Τέχνης:
Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης:
Ε.Ε.ΔΙ.Π:*

*Διοικητικός Π.Ε.:
Αρχαιολόγος Μουσείων Π.Ε.:
Συντηρητής Αρχαιοτήτων και Έργων
Τέχνης Τ.Ε.:
Επιστάτης Δ.Ε.:
Φύλακες Δ.Ε.:*

9. Φωτογραφικό Εργαστήριο

*Υπεύθυνη:
Ε.Τ.Ε.Π.*

Π. Πετρίδης
Ε. Πλάτων
Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου
Ι. Καραλή
Στ. Κατάκης
Δ. Παυλόπουλος
Δ. Παυλόπουλος
Λ. Αραχωβίτης
(Αρχαιολογικό Πάρκο)
Μ. Ρογκενμπούκε
(Μονάδα Συντήρησης)
Α. Σφυρόερα
Β. Λέτσιοις
Ι. Σκορδύλης
Χρ. Τραγουδάρας
Ι. Κούσουλας, Μ. Χουλιάρας,
Ν. Αγγέλης

Ε. Μαντζουράνη
Ν. Μπάκα

10. Σύμβουλοι Σπουδών για το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-14

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Π. Κονόρτας

Σ. Μεργιαλή-Σαχά

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη

Δ. Πλάντζος

11. Σύμβουλοι για Φοιτητές ΑΜΕΑ για το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-14

Κ. Νικολάου (τακτική)

Σ. Μεργιαλή-Σαχά (αναπλ.)

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ**

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΟΡΟΦΟΣ
1.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	403	4 ^{ος}
2.	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	720	7 ^{ος}
3.	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΟΣ	717	7 ^{ος}
4.	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	408	4 ^{ος}
5.	ΓΑΡΔΙΚΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	646	6 ^{ος}
6.	ΓΙΑΝΤΣΗ-ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	646	6 ^{ος}
7.	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	408	4 ^{ος}
8.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	612	6 ^{ος}
9.	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ	405	4 ^{ος}
10.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	409	4 ^{ος}
11.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	404	4 ^{ος}
12.	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	408	4 ^{ος}
13.	ΚΕΠΕΤΖΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	406	4 ^{ος}
14.	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ	404	4 ^{ος}
15.	ΚΟΛΙΑ-ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	401	4 ^{ος}
16.	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	409	4 ^{ος}
17.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	404	4 ^{ος}
18.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	719	7 ^{ος}

19.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	401	4 ^{ος}
20.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	406	4 ^{ος}
21.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	616	6 ^{ος}
22.	ΛΙΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	616	6 ^{ος}
23.	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	401	4 ^{ος}
24.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	423	4 ^{ος}
25.	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	613	6 ^{ος}
26.	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	408	4 ^{ος}
27.	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ (ΜΑΡΛΕΝ)	406	4 ^{ος}
28.	ΜΠΙΡΓΑΛΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	409	4 ^{ος}
29.	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	616	6 ^{ος}
30.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	401	4 ^{ος}
31.	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	403	4 ^{ος}
32.	ΠΑΛΑΓΓΙΑ-ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΟΛΓΑ	404	4 ^{ος}
33.	ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ ΛΥΔΙΑ	405	4 ^{ος}
34.	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	406	4 ^{ος}
35.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	405	4 ^{ος}
36.	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ΑΝΝΑ	405	4 ^{ος}
37.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	408	4 ^{ος}

38.	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	613	6 ^{ος}
39.	ΠΕΠΠΑ-ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	718	7 ^{ος}
40.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	406	4 ^{ος}
41.	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	404	4 ^{ος}
42.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	419	4 ^{ος}
43.	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	403	4 ^{ος}
44.	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	405	4 ^{ος}
45.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	408	4 ^{ος}
46.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ	409	4 ^{ος}
47.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	612	6 ^{ος}
48.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	403	4 ^{ος}
49.	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	401	4 ^{ος}
50.	ΨΩΜΑ ΣΕΛΗΝΗ	403	4 ^{ος}

ΛΟΙΠΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

51.	ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	Αρχαιολογικό Πάρκο	
52.	ΡΟΓΚΕΝΜΠΟΥΚΕ ΜΙΣΕΛ	Μονάδα Συντήρησης, 2 ^{ος}	
53.	ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	403	4 ^{ος}
54.	ΣΧΙΝΑ ΑΘΗΝΑ	612	6 ^{ος}

Πληροφορίες για τις ώρες υποδοχής των φοιτητών από τα μέλη ΔΕΠ παρέχονται από τους αντίστοιχους τομείς, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/didaktiko-proswpiko/ores-ypodoxis-koinoy.html>

Τομέας Ιστορίας: 210 7277400

Τομέας Αρχαιολογίας
& Ιστορίας της Τέχνης: 210 7277426, 210 7277432

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αρχαία Ιστορία

Καθηγητής

Κωνσταντίνος Μπουραζέλης

Επίκ. Καθηγητής/Καθηγήτριες

Νικόλαος Μπιρογάλιας

Σοφία Ανεζίζη (σε άδεια κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Σελήνη Ψωμά

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Καθηγήτρια

Μαρία Ντούρου-Ηλιοπούλου (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Αναπλ. Καθηγήτρια

Νικολέττα Γιαντσή-Μελετιάδη

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

Καθηγήτρια

Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη

Επίκ. Καθηγήτριες

Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Κατερίνα Νικολάου

Ειρήνη Χρήστου (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Σοφία Μεργιαλή-Σαχά

Επιστημονικός Συνεργάτης

Χρήστος Σπανούδης

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Καθηγήτριες

Αναστασία Παπαδία-Λάλα

Όλγα Κατσιαρδή-Hering (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Αναπλ. Καθηγήτρια

Μαρία Ευθυμίου

Επίκ. Καθηγήτριες

Βάσω Σειρηνίδου

Κατερίνα Κωνσταντινίδου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

Επίκ. Καθηγητής

Κωνσταντίνος Γαγανάκης (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Αναπλ. Καθηγητής

Παρασκευάς Κονόρτας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

Καθηγητής

Αντώνιος Λιάκος

Αναπλ. Καθηγήτρια

Κατερίνα Γαρδίκια

Λέκτορες

Σπυρίδων Πλουμίδης

Ευάγγελος Καραμανωλάκης (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Δήμητρα Λαμπροπούλου

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Αναπλ. Καθηγητής

Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

Επίκ. Καθηγητής

Κωνσταντίνος Ράπτης

B. ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προϊστορική Αρχαιολογία

Καθηγήτριες

Παναγιώτα Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα

Ιουλία Καραλή (σε άδεια κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Επίκ. Καθηγητές/ Καθηγήτρια

Ελένη Μαντζουράνη

Ελευθέριος Πλάτων (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Λέκτορες

Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη
Ιωάννης Παπαδάτος
Άννα Παπαδημητρίου-Γραμμένου
Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη
Κωνσταντίνος Κοπανιάς (σε άδεια
κατά το χειμερινό εξάμηνο)
Γεώργιος Βαβουρανάκης

Κλασική Αρχαιολογία

Καθηγήτριες / Καθηγητής

Όλγα Παλαγγιά

Επίκ. Καθηγητής
Επίκ. Καθηγήτρια
Λέκτορες

Πάνος Βαλαβάνης
Ειρήνη Πέππα-Παπαϊωάννου
Δημήτρης Πλάντζος
Ευρυδίκη Κεφαλίδου
Χρύσανθος Κανελλόπουλος (σε
άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)
Στυλιανός Κατάκης (σε άδεια κατά
το χειμερινό εξάμηνο)

Βυζαντινή Αρχαιολογία

Καθηγήτρια

Επίκ. Καθηγήτρια
Επίκ. Καθηγητής
Λέκτορας

Μαρία Κωνσταντουδάκη-
Κιτρομηλίδου
Βικτωρία Κέπετζη
Πλάτων Πετρίδης
Γεώργιος Πάλλης

Ιστορία της Τέχνης

Επίκ. Καθηγητής
Επίκ. Καθηγήτρια
Επιστημονική Συνεργάτις

Δημήτριος Παυλόπουλος
Ευθυμία Μαυρομιχάλη
Αθηνά Σχινά

Μουσειολογία

Λέκτορας

Μαρία (Μάρλεν) Μούλιου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Α. Στόχοι

Ι. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης

Η Ιστορία έχει επίκεντρό της τον άνθρωπο ως κοινωνικό ον, τη ζωή του, τις πράξεις του σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας (πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό), όπως αυτές διαμορφώνονται από τη σχέση με το φυσικό-γεωγραφικό περιβάλλον.

Η ανασύνθεση ενός γίνεσθαι, με τη βοήθεια των μαρτυριών που έχουν περισωθεί, στοιχειοθετεί το αντικείμενο της ιστορικής επιστήμης και τον σκοπό του ιστορικού. Το ενδιαφέρον εντοπίζεται στην ανεύρεση και εξακρίβωση των γεγονότων, στην αναζήτηση της σχέσης αιτίου-αιτιατού και της αλληλεξάρτησης των δεδομένων. Με την ανάκτηση του περασμένου γίνεσθαι, ο άνθρωπος κατορθώνει να συνειδητοποιήσει την εξέλιξή του και, επομένως, να γνωρίσει καλύτερα τον εαυτό του.

Ο Τομέας Ιστορίας, που είναι ένας από τους δύο Τομείς του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, επιδιώκει την ερμηνευτική προσέγγιση των ιστορικών φαινομένων και τη σφαιρική σύλληψη της Ιστορίας, ώστε να εξασφαλίσει στον φοιτητή επιστημονική επάρκεια και βαθύτερη γνώση του ανθρώπινου παρελθόντος. Επειδή η Ιστορία είναι αναπόσπαστα δεμένη με τις άλλες επιστήμες του ανθρώπου, με τις οποίες πρέπει να συνεργάζεται, πέρα από τον κύκλο των μαθημάτων που προσφέρει ο Τομέας της Ιστορίας (βλ. ανάλυση πιο κάτω), το πρόγραμμα συμπληρώνεται με μαθήματα από άλλους Τομείς της Φιλοσοφικής κυρίως Σχολής.

Έτσι, η κατεύθυνση Ιστορίας, η οποία είναι μία από τις δύο ειδικεύσεις που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, προσφέρει στον φοιτητή τα αναγκαία εφόδια που απαιτούνται για την έρευνα και τη διδασκαλία της Ιστορίας,

οι οποίες αποτελούν και τις κύριες επιστημονικές και επαγγελματικές του κατευθύνσεις.

II. Αντικείμενο και Κλάδοι της Επιστήμης της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης

Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού των ανθρώπων του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων. Όταν το ενδιαφέρον της μελέτης επικεντρώνεται στα μνημεία που έχουν ιδιαίτερες αισθητικές απαιτήσεις, τότε η επιστήμη ονομάζεται Ιστορία της Τέχνης (της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα, των Νεότερων Χρόνων). Τα μεγάλα αυτά δημιουργήματα της τέχνης, που εκφράζουν μέσα από την ισχυρή προσωπικότητα των δημιουργών τους την ανθρώπινη κοσμοθεωρία, όπως διαμορφωνόταν σε κάθε περίοδο, με βάση τα δεδομένα της εποχής, ολοκληρώνουν, όπως είναι φυσικό, την κατανόηση της ιστορικής πορείας της ανθρωπότητας. Η άποψη ότι η Ιστορία της Τέχνης έχει ως κύριο αντικείμενο την εξοικείωση με τα σημαντικά μνημεία και μοναδικό σκοπό την αισθητική απόλαυση έχει προ πολλού υποχωρήσει· σήμερα επικρατεί η νέα ιστορική αντίληψη της μελέτης των κοινωνιών με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικών έργων της τέχνης κάθε περιόδου.

Η επιστήμη της Αρχαιολογίας ασχολείται με όλους τους μεγάλους πολιτισμούς του παρελθόντος. Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών η διδασκαλία της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται, ως τώρα, στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

Προϊστορική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Προϊστορικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από την εμφάνιση του ανθρώπου έως το τέλος της εποχής του Χαλκού (1100 π.Χ.), κυρίως στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες χρονοπολιτισμικές ενότητες:

1. Παλαιολιθική και Μεσολιθική Εποχή

2. Νεολιθική Εποχή
3. Πρώιμη, Μέση και Ύστερη εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός - Κυκλαδικός - Μινωικός - Μυκηναϊκός - Κυπριακός πολιτισμός, νησιωτικός πολιτισμός του ΒΑ Αιγαίου και πολιτισμοί της Ανατολής)

Κλασική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Κλασικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από το τέλος της Εποχής του Χαλκού έως και το τέλος της Ρωμαιοκρατίας στην περιοχή του Κλασικού κόσμου και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική εποχή)
2. Αρχαϊκοί Χρόνοι
3. Κλασικοί Χρόνοι
4. Ελληνιστικοί Χρόνοι
5. Ρωμαϊκοί Χρόνοι

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από την εμφάνιση του Χριστιανισμού έως την Άλωση και της Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας η μελέτη των μνημείων από την Άλωση έως τη δημιουργία του Ελληνικού Κράτους. Το γνωστικό αυτό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Παλαιοχριστιανική περίοδος
2. Βυζαντινή περίοδος (Πρωτοβυζαντινή - Μεσοβυζαντινή - Ύστεροβυζαντινή)
3. Μεταβυζαντινή περίοδος

Ιστορία Τέχνης Νεότερων Χρόνων: Αντικείμενο της Ιστορίας της Τέχνης των Νεότερων Χρόνων είναι τα έργα της Νεότερης Τέχνης της Ευρώπης και της Αμερικής, τα κοσμικά δημιουργήματα του ελλαδικού χώρου την εποχή της Τουρκοκρατίας, καθώς και τα έργα

τέχνης των χρόνων μετά την Ελληνική Επανάσταση. Το γνωστικό αυτό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

1. Νεότερη Ευρωπαϊκή και Αμερικανική Τέχνη
2. Νεοελληνική Τέχνη

Επιμέρους κλάδοι των παραπάνω γνωστικών αντικειμένων είναι η Αρχιτεκτονική, η Γλυπτική, η Ζωγραφική, η Χαρακτική, η Κεραμική (Αγγειοπλαστική-Αγγειογραφία), η Μνημειακή Τοπογραφία, η Μικροτεχνία, η Βιοτεχνία, η Νομισματική, η Επιγραφική.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι ο διορισμός στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχος της οποίας είναι η έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση και ανάδειξη), καθώς και η οργάνωση μουσείων και εκθέσεων έργων τέχνης.

Αποφασιστική υπήρξε, από παλιά, η συμβολή των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης στη διατήρηση της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ελληνικού χώρου, με τη διάσωση των αρχαιολογικών μνημείων, των παραδοσιακών οικισμών και του ιστορικού γενικά τοπίου.

Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε ιδιωτικά Μουσεία και Συλλογές. Τέλος, η Μέση Εκπαίδευση απορροφά μεγάλο μέρος αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Γενικότερα, η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της ιστορίας της τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής καλλιέργειας και κυρίως ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη. Σύμφωνα μάλιστα με τον ορισμό του Ernst Buschor, «η Αρχαιολογία εξετάζει το ορατό τμήμα της Ιστορίας». Οι αρχαιολογικές γνώσεις αποτελούν, επίσης, απαραίτητο συμπλήρωμα της παιδείας του φιλόλογου και του ιστορικού, επειδή υπάρχει αντιστοιχία και αλληλοσυμπλήρωση μεταξύ των πληροφοριών που παρέχουν οι γραπτές πηγές και τα μνημεία.

B. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών

I. Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις σπουδών, που αντιστοιχούν σε δύο ειδικεύσεις: α) **ειδίκευση Ιστορίας** και β) **ειδίκευση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**.

Η επιλογή κατεύθυνσης δηλώνεται από τον φοιτητή στη Γραμματεία μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου των σπουδών του. Ανεξάρτητα από την ειδίκευση, προβλέπονται υποχρεωτικά μαθήματα και για τις δύο κατευθύνσεις, ώστε να παρέχεται σφαιρική γνώση και να είναι δυνατή η απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος και από τη Μέση Εκπαίδευση. Με την ειδίκευση, ο φοιτητής εμβαθύνει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας, σε ορισμένες εποχές ή επιμέρους κλάδους και αποκομίζει ειδικές γνώσεις, ερεθίσματα και μεθόδους προσέγγισης της ιστορικής και αρχαιολογικής επιστήμης.

Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών δεν μπορεί να είναι κατώτερος των **8 εξαμήνων**, κατά τα οποία οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν οι ίδιοι το πρόγραμμά τους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε μαθήματα **Βάσης**, σε μαθήματα **Κορμού**, σε μαθήματα **Ειδίκευσης** και σε μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**.

Τα μαθήματα **Βάσης** περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές του Τμήματός μας **υποχρεούνται** να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Μέση Εκπαίδευση.

Τα μαθήματα **Κορμού** περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι **υποχρεωτικά** για τους φοιτητές των δύο κατευθύνσεων. Με τα μαθήματα αυτά, οι φοιτητές του Τμήματός μας αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων, με αφετηρία τον

οποίο μπορούν, στη συνέχεια, να εμβαθύνουν σε ειδικότερους κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων **Ειδίκευσης**. Η κατηγορία αυτή μαθημάτων περιλαμβάνει **Υποχρεωτικά** και **Επιλεγόμενα**.

Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία η απόδοσή του θα ελέγχεται με σεμιναριακή εργασία, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό θεμάτων με ερευνητικό ενδιαφέρον και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο θέμα που εξετάζεται.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**, τα οποία ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από δύο κατηγορίες μαθημάτων (βλ. παρακάτω). Μία από αυτές τις κατηγορίες είναι μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα, που προσφέρονται από την άλλη κατεύθυνση.

Μαθήματα του Τμήματος προσφέρονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα (σε συνδιδασκαλία).

Από το 2002 το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προχώρησε σε:

Εφαρμογή νέων τεχνολογιών στα περισσότερα μαθήματα.

Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος πολλά μαθήματα υποστηρίζονται από ιστοσελίδα (<http://eclass.uoa.gr>) με αναλυτικό διάγραμμα και βιβλιογραφία ή/και εμπλουτίζονται με τις δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Παράλληλα σε ορισμένα σεμιναριακά μαθήματα προβλέπεται η εκπαίδευση στη χρήση εργαλείων βιβλιογραφικής αναζήτησης.

Συγκρότηση ψηφιακού εργαστηρίου για την εξυπηρέτηση των αναγκών διδασκόντων και διδασκομένων.

Στεγάζεται σε χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου, στον β' όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διεξαγωγή μαθημάτων, στα οποία απαιτείται η χρήση

ηλεκτρονικού υπολογιστή από διδάσκοντες και διδασκομένους.

Διεύρυνση της συνεργασίας του Τμήματος με μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ, καθώς και με εξωτερικούς συνεργάτες.

Θα προσφερθούν σεμιναριακά μαθήματα από εξωτερικούς συνεργάτες.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2013)

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος, στους φυσικούς χώρους επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών μεταξύ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συναφών προς αυτήν υπηρεσιών, με σκοπό την αμοιβαία συνεργασία.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι προαιρετική και πραγματοποιείται σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες των Υπουργείων, Πολιτισμού και Τουρισμού, Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα, τα σχετικά με την Ιστορία της Τέχνης. Διευκρινίζεται ότι το Πρόγραμμα Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (ΠΠΑ) εντάσσεται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης (ΕΠΕΔΒΜ) του Υπουργείου Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους. Την επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης έχει η κ. Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη. Τα

κριτήρια επιλογής των υποψηφίων φοιτητών/τριών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα αυτό είναι η βαθμολογία τους και το εξάμηνο φοίτησής τους (από το Β' εξάμηνο και εξής). Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα στην κα. Μ. Χαρίση, κυψέλη 409.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (Εθελοντική)

Στο πλαίσιο του Τομέα Ιστορίας λειτουργεί πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε Αρχεία και Ερευνητικά Κέντρα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στις υπεύθυνες του προγράμματος: αναπλ. καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου και αναπλ. καθηγήτρια Α. Κόλια-Δερμιτζάκη. Στο πλαίσιο του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης προσφέρονται μαθήματα και ελεύθερα φροντιστήρια.

Βιβλιοθήκες

Οι δύο Βιβλιοθήκες του Τμήματος (Σπουδαστήριο Ιστορίας και Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης) διαθέτουν περίπου 70.000 τόμους εξειδικευμένων βιβλίων και περιοδικών. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους έχει ήδη καταγραφεί ηλεκτρονικά και το έργο αυτό συνεχίζεται. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει στη διεύθυνση:

<http://www.lib.uoa.gr/yphresies/opac/>

Ιστοσελίδα

Από το 2005 τέθηκε σε λειτουργία η νέα κοινή ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στη διεύθυνση: www.arch.uoa.gr. Οι φοιτητές μπορούν να συμβουλευονται την ιστοσελίδα για το περιεχόμενο και την εξεταστέα ύλη ορισμένων μαθημάτων και για ανακοινώσεις που τους αφορούν. Επιπλέον, σε μεγάλο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα πρόσβασης στην ηλεκτρονική τάξη (<http://eclass.uoa.gr>).

II. Για φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012.

A. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ*

- 1) Κάθε μάθημα θα πρέπει να διδαχθεί εξαμηνιαίως επί 13 πλήρεις εβδομάδες κατ' ελάχιστον, άλλως θεωρείται μη διδαχθέν.
- 2) Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.
- 3) Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξημένου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.).
- 4) Στο Τμήμα δεν προβλέπεται διαδικασία βελτίωσης βαθμού σε ήδη εξετασθέντα μαθήματα.
- 5) Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους δεν δικαιούνται δωρεάν βιβλία περισσότερα από τον υποχρεωτικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους (**42 μαθήματα** κατά το παλαιό πρόγραμμα, **52 μαθήματα** κατά το νέο πρόγραμμα).

B. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση **52** μαθημάτων, το καθένα από τα οποία διδάσκεται επί τρεις ώρες κάθε εβδομάδα. Ο ελάχιστος χρόνος σπουδών για την απόκτηση του πτυχίου είναι τα 8 εξάμηνα.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (νόμος 3374/2-8-2005), το

* Το γενικό πλαίσιο ισχύει και για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα και προ του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012.

πρόγραμμα σπουδών είναι οργανωμένο με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS –π.μ.–. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν ποσοτικά την εργασία που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης και ο οποίος κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου αποτιμάται σε **τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες**. Συνολικά, στη διάρκεια της φοίτησής τους οι φοιτητές θα πρέπει να συγκεντρώσουν **240 πιστωτικές μονάδες (ECTS)** τουλάχιστον.

Σημ.: Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ο αριθμός των τριάντα πιστωτικών μονάδων κατά εξάμηνο και των συνολικά 240 πιστωτικών μονάδων ισχύει κατά προσέγγιση.

Γ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Οι πιστωτικές μονάδες οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα που κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

11 μαθήματα = 40 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 2 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας × 4 π.μ και × 4,5 π.μ., αντιστοίχως)

β) Μαθήματα Κορμού:

20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ.

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:¹

17 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα	9 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
40,5 π.μ. (7 μαθήματα	50,5 - 54 π.μ.
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ)	(αναλυτικά παρακάτω)

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα	8 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
46 π.μ. (8 μαθήματα	45 - 48 π.μ.
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)	(αναλυτικά παρακάτω)

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε

¹ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα.

Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τρίωρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού.

Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23.

περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο.

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	9	50,5 - 54
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234,5 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45 – 48
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234 π.μ. και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Προσφερόμενα μαθήματα

Αναλυτικότερα οι πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα έχουν ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

α) Μαθήματα Βάσης	π.μ.
11 μαθήματα	40
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	3,5
Λατινική Φιλολογία I	3,5
Λατινική Φιλολογία II	3,5
Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία I	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία II	3,5

Παιδαγωγικά I	4
Παιδαγωγικά II	4,5
Σύνολο	40
<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>π.μ.</i>
20 μαθήματα	100
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π.μ.</i>
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
II 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
II 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
II 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
II 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
II 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
II 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
Σύνολο	50
<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>π.μ.</i>
IA 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
IA 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
IA 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
IA 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
IA 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
IA 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
IA 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
IA 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
IA 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
IA 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
Σύνολο	50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

Υποχρεωτικά	π.μ.
8 μαθήματα	40,5
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5
Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
Π 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εννέα (9) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 50,5 (2 σεμιναριακά και 7 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 54 π.μ. (9 σεμιναριακά μαθήματα).

A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΙ 47 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 221 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 133 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6

ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 31 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 88 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 210 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	6
ΣΙ 102 Αρχειακές πηγές και έρευνα	6
ΣΙ 122 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 223 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 04 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 214 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6
ΣΙ 215 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 216 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
<i>Β) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
Π 91 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική	5,5
Π 108 Αρχαία Ιστορία	
Π 93 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 124 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 215 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 217 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 117 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	5,5
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 06 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών	5,5
Π 120 Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλάμ	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
Π 85 Ιστορία Μεταπολεμικού κόσμου ΙΙ	5,5

II 37 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
II 33 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
II 35 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
II 39 Σύγχρονη Ιστορία	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υποχρεωτικά	π.μ.
9 μαθήματα	46
IA 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
IA 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
IA 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
IA 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
IA 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
IA 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	5
IA 44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	5
IA 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
IA 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6

ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 112 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 13 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 84 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 209 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	6
ΣΑ 01 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 03 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 69 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 140 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 27 Μουσειολογία	6
<i>Β) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ</i>
ΙΑ 102 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 73 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 200 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 65 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 113 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 201 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 112 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 115 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 105 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 132 Ιστορίας της Τέχνης	5,5
ΙΑ 101 Μουσειολογία	5,5
ΙΑ 106 Μουσειολογία	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 28-32).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει τέσσερα μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Σχετικός κατάλογος θα αναρτηθεί στη Γραμματεία του Τμήματος).

Προς ενίσχυση της παιδαγωγικής κατάρτισης των φοιτητών, συστήνεται η παρακολούθηση τριών μαθημάτων Παιδαγωγικών (πλέον των δύο υποχρεωτικών Βάσης). Από τα τρία συστηνόμενα μαθήματα τα δύο πρέπει να είναι τα μαθήματα ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» και ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση», που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ προς τους φοιτητές του Τμήματός μας, στο 5ο και 6ο εξάμηνο του ενδεικτικού μας προγράμματος. Το τρίτο από τα συστηνόμενα μαθήματα οι φοιτητές του Τμήματός μας μπορούν να το επιλέγουν ανάμεσα από όλα τα προσφερόμενα μαθήματα Παιδαγωγικών του Τομέα Παιδαγωγικής του

Τμήματος ΦΠΨ, σε συνδιδασκαλία με τους φοιτητές του Τμήματος ΦΠΨ.

Επαναλαμβάνεται ότι τα τρία συστηνόμενα μαθήματα Παιδαγωγικής θα είναι για τους φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2) παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

Πιστωτικές μονάδες για τους φοιτητές Erasmus

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές Erasmus του Τμήματος σε πανεπιστήμια του εξωτερικού καθορίζονται από το πανεπιστήμιο από το οποίο προσφέρονται τα μαθήματα. Οι φοιτητές πρέπει να προσέχουν ώστε τα μαθήματα που θα επιλέξουν θα τους επιτρέψουν να συμπληρώσουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 240 π.μ.

Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα σε ξένους φοιτητές έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Απλό μάθημα (διδασκαλία): 5 πιστωτικές μονάδες.
- Απλό μάθημα (διδασκαλία και πρακτική άσκηση): 5,5 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Ιστορίας), 6 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας).
- Απλό μάθημα επιλεγόμενο Κατεύθυνσης (μη σεμιναριακό): 5,5 πιστωτικές μονάδες.
- Σεμιναριακό μάθημα: 6 πιστωτικές μονάδες.
- Μεταπτυχιακό μάθημα: 10 πιστωτικές μονάδες.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΑ

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερο εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων (8) και μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (6ος όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας

και Αρχαιολογίας (8ος όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα. Σε περίπτωση που οι φοιτητές μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

β) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους φοιτητές σχετικά με την οργάνωση των σπουδών τους, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους φοιτητές που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλος Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι ο κος Π. Κονόρτας και η κα Σ. Μεργιαλή-Σαχά και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης η κα Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη και ο κ. Δ. Πλάντζος.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ
ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΈΤΟΣ 2011-2012 ²**

Κοινό για τους φοιτητές και των δύο κατευθύνσεων

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

² Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη B (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορίας της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορίας της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
Ι	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*Ι	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*Ι	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*Ι	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
Β	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

* Από το ακαδ. έτος 2013-2014 το μάθημα θα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχαιακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σ. 123-124.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Ι	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*Ι	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*Ι	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*Ι	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
Β	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
Β	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Ελεύθερη Επιλογή***

*** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*II	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*II	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών (το μάθημα θα διδαχτεί, κατ'εξαίρεση, στο εαρινό εξάμηνο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-14)
*II	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία
*II	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή*

* Συντήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*II	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*II	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*II	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

** Συντήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*II	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων (το μάθημα θα διδαχτεί, κατ'εξαιρέση, στο εαρινό εξάμηνο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-14)
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
*II	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία***
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

*** Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών με διάρκεια μιας εβδομάδας.

III. Πρόγραμμα κατά εξάμηνα και οδηγίες για τους παλαιούς φοιτητές

A) Γενικές Οδηγίες

Προσοχή: οι παρακάτω οδηγίες αφορούν μόνο τους παλαιούς φοιτητές, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν στο Τμήμα έως και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 άρχισε η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει: (1) μετατροπή των τετράωρων μαθημάτων σε τριώρα, (2) αύξηση του αριθμού μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, (3) κατάργηση αρκετών παλαιών μαθημάτων και αντικατάστασή τους από νέα, καθώς και (4) προσθήκη νέων μαθημάτων. Οι αλλαγές αυτές ισχύουν για τους φοιτητές οι οποίοι έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής. Για τους παλαιούς φοιτητές, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ισχύουν τα παρακάτω:

- 1) Το νέο πρόγραμμα άρχισε να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.
- 2) Από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 όλα τα μαθήματα μετατρέπονται από τετράωρα σε τριώρα.
- 3) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ισχύει ο αριθμός των 42 μαθημάτων, εκ των οποίων τα 2 σεμιναριακά.
- 4) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων βάσης, των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού, των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης, των επιλεγόμενων μαθημάτων κατεύθυνσης (σεμιναριακών και μη σεμιναριακών) και των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.
- 5) Πολλά μαθήματα παραμένουν ως έχουν, ενώ αρκετά παύουν πλέον να προσφέρονται.
- 6) Όσα μαθήματα του παλαιού προγράμματος παύσουν να

προσφέρονται αντιστοιχίζονται με νέα μαθήματα, σύμφωνα με τους πίνακες που ακολουθούν.

7) Τα παραπάνω μαθήματα **δεν εξετάζονται** πλέον μετά τον Σεπτέμβριο 2011 και οι φοιτητές που τα οφείλουν θα πρέπει να δηλώσουν τα νέα μαθήματα με τα οποία αντιστοιχίζονται (συμβουλευτείτε τους πίνακες που ακολουθούν για τις αντιστοιχίες).

B) Ενδεικτικό πρόγραμμα κατά εξάμηνα

Προσοχή: το παρακάτω πρόγραμμα αφορά μόνο τους παλαιούς φοιτητές, όσους δηλαδή εισήχθησαν έως και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ**

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'	
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2 ^ο εξάμηνο.
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'	
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Γ'	

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'	
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4 ^ο εξάμηνο.
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'	
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Γ'	
B	ΦΓ03	Γλωσσολογία	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΒΦ27 Βυζαντινή Φιλολογία του 3ου εξαμήνου.
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2 ^ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να

			το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές το οφείλουν.
--	--	--	--

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'	
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	
**	ΙΑ15	Ιστορίας της Τέχνης Α'	
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΓ03 Γλωσσολογία. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΒΦΓ03.

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΒ25 Βυζαντινά Κείμενα. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΒΦΒ25.
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές το οφείλουν.
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	
**	ΙΑ16	Ιστορίας της Τέχνης Β'	
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I	

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας	
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'	
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ	
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ	
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.
		1 Ελεύθερη Επιλογή*	

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π26	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β' στο 6ο εξάμηνο.
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το Π26.
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	
B	ΦΑ07 ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία	
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ	
		1 Ελεύθερη Επιλογή**	

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	
B	Π Δ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.
		2 Επιλεγόμενα Ιστορίας	

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων	
		2 Επιλεγόμενα Ιστορίας	
		2 Ελεύθερες Επιλογές	

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	
*Π	ΙΑ27	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ27 Κλασική Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ27.
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ28 Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ28.
Β	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ	
Β	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ	
Β	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΙ21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.
		1 Ελεύθερη Επιλογή*	

* Συνστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ28	Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'	
Β	ΦΑ07 ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	
Β	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II	
		1 Ελεύθερη Επιλογή**	

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ30	Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών στο 7ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ30 Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ30 (το μάθημα θα διδαχτεί, κατ'εξαίρεση, στο εαρινό εξάμηνο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-14).
*Π	ΙΑ32	Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων στο 7ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ32 Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ32 (το μάθημα θα διδαχτεί, κατ'εξαίρεση, στο εαρινό εξάμηνο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-14).
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά Ι: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	
		1 Ελεύθερη Επιλογή	

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ25	Τοπογραφία-Ανασκαφική	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ21 Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία στο 8ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία-Ανασκαφική	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ25.
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Στο παλαιό πρόγραμμα προσφερόταν στο 5ο εξάμηνο, στο νέο πρόγραμμα προσφέρεται στο 8ο εξάμηνο.
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων	
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	
		1 Ελεύθερη Επιλογή	

IV. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΚΑΙ ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-2014

<u>1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ</u>	
Χειμερινό εξάμηνο	
A) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ	
Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων – Ώρες
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	<p>Εντοπισμός των κομβικών φαινομένων και τομών στην εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών από τις απαρχές της ανθρώπινης ύπαρξης έως σήμερα. Η διαδρομή αυτή θα παρακολουθηθεί με την βοήθεια χαρτών, πρωτογενών πηγών και κειμένων, θα ενισχυθεί δε με την προβολή φωτεινών διαφανειών καθώς και με το άκουσμα μουσικών παραδειγμάτων.</p> <p>Το μάθημα θα συνοδεύεται από επισκέψεις σε Μουσεία, ιστορικούς χώρους και χώρους λατρείας.</p> <p>Κατά την εξέταση του μαθήματος ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην γνώση της γεωγραφίας και στην εξοικείωση με τον παγκόσμιο χάρτη.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	<p>Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές.</p> <p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριων με τις βασικές έννοιες των</p>

	<p>ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, πηγές, μνήμη κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (χρήση πηγών, αρχειακή εργασία, διασταύρωση, αξιολόγηση κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται, ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.</p> <p>Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριων με τις ιστορικές πηγές και στην κριτική ανάγνωση τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών.</p> <p><i>B. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'</p>	<p>Από τη δημιουργία των Μυκηναϊκών Κρατών έως και το τέλος του πελοποννησιακού πολέμου.</p> <p>Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου από την εμφάνιση του ανακτορικού συστήματος έως και τη δημιουργία της πόλης-κράτους, οι σχέσεις των πόλεων της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (έως τα τέλη του 5ου αιώνα), καθώς και η ανάπτυξη των πολιτειακών δομών των πόλεων αυτής της περιόδου.</p> <p><i>N. Μπιργάλιας, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'</p>	<p>Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4^ο έως τον 11ο αιώνα.</p> <p>Βασικές δομές και τομές στην πολιτειακή,</p>

	<p>πολιτική, κοινωνική και οικονομική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή. Τεκμηρίωση με τον ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις πηγές της περιόδου.</p> <p>Κατά τη διδασκαλία γίνεται χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Οι φοιτητές κατανέμονται αλφαβητικά σε δύο τμήματα:</p> <p><i>Α. Κόλια</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Μα, 3 ώρες</p> <p><i>Κ. Νικολάου</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Με-Ω, 3 ώρες</p>
<p>Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'</p>	<p>Οικονομικοκοινωνική - πνευματική - εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι.</p> <p>Η οικονομικοκοινωνική - πνευματική - εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι.</p> <p><i>Ο. Κατσιαρδή-Hering</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Μα.</p> <p><i>Βάσω Σειρηνίδου</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Με-Ω.</p> <p>3 ώρες διδασκαλία, 1 ώρα προαιρετικό για τους φοιτητές φροντιστήριο.</p> <p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα Power Point (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού, προβολή DVD). Θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις των φοιτητών στα Γενικά Αρχεία του Κράτους και στο Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών.</p>

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Υποχρεωτικά

Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	<p>Εισαγωγή και επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστορίας από τις αρχές έως και την περίοδο του Διοκλητιανού, ΙΙ.</p> <p>Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της ρωμαϊκής ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (753 π.Χ.-305 μ.Χ.). Σ' αυτό το εξάμηνο θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην αυτοκρατορική περίοδο (από τον Αύγουστο έως και τον Διοκλητιανό).</p> <p><i>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες</i></p>
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	<p>Πώς το παρελθόν μετατρέπεται σε ιστορία; Πώς από τα άπειρα συμβάντα και φαινόμενα του παρελθόντος χρόνου δημιουργούμε συνεκτικές ιστορίες, ιστορίες με νόημα; Είναι η ιστορία ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι σύγχρονες κοινωνίες σχετίζονται με το παρελθόν; Ποιος είναι ο ρόλος του μύθου, της μνήμης, της τέχνης; Τι ονομάζουμε δημόσια ιστορία; Τι είναι η ιστορική εμπειρία; Τα μεγάλα ρεύματα στην ιστορική σκέψη: Ιστορισμός και κοινωνική ιστορία, οι μεγάλες διάρκειες και ο δομισμός, από την κουλτούρα στην πολιτισμική ιστορία, μικροϊστορία και κοινωνική ανθρωπολογία, μνημονικές σπουδές, προφορική ιστορία και ψυχανάλυση, φεμινισμός και έμφυλη ιστορία, μετα-ιστορία και γλωσσική στροφή. Μεταμοντερνισμός και το πρόβλημα της αλήθειας. Δια-εθνική ιστορία και ιστοριογραφία. Τι σημαίνει το τέλος της Ιστορίας, και ποιο το μέλλον των ιστορικών σπουδών και</p>

	<p>των ιστορικών;</p> <p>Α. Λιάκος, 3 ώρες</p>
<p>Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'</p>	<p>Οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες της Πρώιμης Νεότερης Περιόδου (16ος -18ος αι.).</p> <p>Κοινωνική διαστρωμάτωση και οικονομική συγκρότηση, σχέσεις εξουσίας, πολιτισμικές παραδόσεις και συλλογικές νοοτροπίες, ζητήματα συγκρότησης ταυτοτήτων (κοινωνικών, έμφυλων, θρησκευτικών, εθνοτικών, εθνικών). Παράγοντες και όψεις του κοινωνικοοικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού των δυτικών κοινωνιών, 1500-1789.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class) και διεξάγεται με τη χρήση του προγράμματος PowerPoint.</p> <p>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</p>
<p>Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'</p>	<p>Εξετάζονται οι κυριότερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της ελληνικής ιστορίας από το κίνημα στου Γουδή (1909) έως την εμπλοκή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ανάμεσα στα άλλα, αναλύονται οι θεματικές ενότητες: βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός, η αποκατάσταση των προσφύγων, η αγροτική οικονομία, η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, το καθεστώς Ι. Μεταξά. Η παρουσίαση της ύλης των μαθημάτων θα συνοδεύεται από έντυπο υλικό με πρωτογενείς πηγές και από επισκέψεις σε μουσεία και τόπους ιστορικής μνήμης.</p> <p>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες</p>

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα σεμιναριακά³

ΣΙ 47 Αρχαία Ιστορία	<p>Πηγές της ρωμαϊκής ιστορίας.</p> <p>Ανάλυση κατ' επιλογήν αποσπασμάτων γραπτών πηγών της ρωμαϊκής ιστορίας, με ανάθεση -μετά τα πρώτα εισαγωγικά μαθήματα- αντίστοιχων παρουσιάσεων των συμμετεχόντων και τελικών (με τη λήξη του εξαμήνου) γραπτών εργασιών.</p> <p><i>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	<p>Πόλη και κοινωνικές παροχές: Περίθαλψη, εκπαίδευση και δικαιοσύνη στις ευρωπαϊκές πόλεις της υστερομεσαιωνικής περιόδου (12ος-14ος αιώνας).</p> <p>Θα εξεταστούν ζητήματα που έχουν σχέση με τις αλλαγές που επισυμβαίνουν στους τρεις αυτούς τομείς κατά τη μεταβατική περίοδο της μετακίνησης από την ύπαιθρο στις πόλεις, αλλά και κατά τους επόμενους αιώνες που χαρακτηρίζονται από την αστική ανάπτυξη.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class). Οι φοιτητές που θα το επιλέξουν θα ασκηθούν στη χρήση βάσης δεδομένων πηγών και βιβλιογραφίας.</p> <p><i>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</i></p>

³ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως</p>	<p>Οι Δυτικοί στην ανατολική Μεσόγειο την περίοδο των Σταυροφοριών (12ος - 15ος αι.).</p> <p>Το σεμινάριο εξετάζει την πολιτική των δυτικών δυνάμεων και την οργάνωση των σταυροφορικών ηγεμονιών στην ανατολική Μεσόγειο, ιδιαίτερα στην Ρωμανία.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class). Οι φοιτητές που θα το επιλέξουν θα ασκηθούν στη χρήση βάσης δεδομένων πηγών και βιβλιογραφίας.</p> <p><i>Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 31 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Ο γάμος και τα προβλήματά του στη βυζαντινή κοινωνία</p> <p>Μελετάται ο θεσμός του γάμου και η εξέλιξή του στη βυζαντινή κοινωνία, οι κανόνες που τον διήπαν και ο τρόπος με τον οποίο αυτοί εφαρμόζονταν. Εξετάζονται συγκεκριμένες περιπτώσεις γάμων της πρώιμης και μέσης κυρίως βυζαντινής εποχής, με άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις στις πολιτικές, θρησκευτικές και κοινωνικές εξελίξεις της αυτοκρατορίας.</p> <p>Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα θα αναλάβουν εργασίες με βάση τη βιβλιογραφία, τις υφιστάμενες στο διαδίκτυο σχετικές ιστοσελίδες και τις βάσεις δεδομένων πηγών της βυζαντινής ιστορίας. Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα με βιβλιογραφία, αποσπάσματα κειμενικών πηγών, διαγράμματα, εικόνες. Για τη βαθμολογία θα συνυπολογισθούν η συμμετοχή στο μάθημα, η προφορική ανάπτυξη του θέματος της εργασίας και η γραπτή εργασία.</p>

	Κ. Νικολάου, 3 ώρες
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία ΙΙΙ	<p>Βυζαντινή κοινωνία: διαστρωμάτωση, κοινωνική δικαιοσύνη και ο οικονομικός παράγων.</p> <p>Η βυζαντινή κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα επηρεάστηκε από την ακμή και παρακμή της αυτοκρατορίας αλλά και από την περί δικαίου θεωρία της βυζαντινής εποχής. Θα μελετηθούν ενδεικτικές πληροφορίες από τις γραπτές ιστορικές πηγές (με τη βοήθεια και της σύγχρονης βιβλιογραφίας) σχετικά με τη συγκρότηση, την ιεραρχία και την κινητικότητα των κοινωνικών τάξεων, με τη διαβάθμιση εισοδημάτων και προνομίων, καθώς και σχετικά με την κρατική παρέμβαση ή τη νομοθεσία υπέρ των οικονομικά ασθενέστερων και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την καλύτερη κατανόηση της εποχής, θα επισημαίνονται τα κοινά ή συγκρίσιμα στοιχεία με τη μεσαιωνική δυτική ή τη μεταβυζαντινή και, κυρίως, την πολυφυλετική και παγκοσμιοποιημένη κοινωνία πλούσιων και φτωχών της εποχής μας.</p> <p>Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την αποδελτίωση πηγών και την αναζήτηση των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα χρησιμοποιείται, όταν κρίνεται απαραίτητο, πρόγραμμα PowerPoint. Για τη βαθμολογία θα συνυπολογισθούν τόσο η παρακολούθηση και η συμμετοχή στα μαθήματα, όσο και η παρουσίαση της εργασίας προφορικά και σε γραπτή μορφή.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class)</p>

		<i>Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες</i>
ΣΙ 78	Βυζαντινή Ιστορία	<p>Πολιτισμικές σχέσεις ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία</p> <p>Το σεμινάριο αυτό θα επικεντρώσει στην άρση της πολιτισμικής αποξένωσης των δύο τμημάτων της Χριστιανοσύνης και στη εμφάνιση μίας νέας δυναμικής στις μεταξύ τους σχέσεις μέσα από την αναγκαστική συνύπαρξή τους στην Ανατολή μετά το 1204 και τις αλληλοεπιδράσεις που αυτή επέφερε σε πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Από το 1261 και εξής μέσα από μία συγκυρία παραγόντων δημιουργούνται πολύμορφοι διάυλοι επικοινωνίας ανάμεσα στους δύο κόσμους : η στροφή του Βυζαντίου προς τη Δύση για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας, μία εξαιρετικά έντονη και ευρηματική βυζαντινή διπλωματία προσανατολισμένη στα μεγάλα κέντρα της Ευρώπης, η Κωνσταντινούπολη ως πόλος έλξης Ιταλών ουμανιστών και η μοναδική συμβολή χαρακτηριστικών Βυζαντινών λογίων στην αμοιβαία πολιτισμική προσέγγιση Βυζαντίου-Δύσης, θα οδηγήσουν στο φαινόμενο των ουσιαστικών πολιτισμικών σχέσεων ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία.</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 122	Ιστορία Νέου Ελληνισμού	<p>Το βενετικό Κράτος της Θάλασσας και οι ελληνοβενετικές κτήσεις</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση στον</p>

	<p>χαρακτήρα της βενετικής εδαφικής επέκτασης στην ανατολική Μεσόγειο, η γεωγραφική και πολιτική διάσταση του βενετικού μορφώματος, η διακυβέρνησή του, η αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων όπως η απόσταση των υπό εξέταση περιοχών από το μητροπολιτικό κέντρο αλλά και ζητημάτων σχετικών με τη θρησκευτική, γλωσσική και πολιτισμική διαφορετικότητα μεταξύ της Βενετίας και των υπηκόων της και τη διακυβέρνησή των τελευταίων.</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Το κυνήγι των μαγισσών στη Δύση, 1500-1700.</p> <p>Λόγιες και λαϊκές θεωρήσεις, προσβάσεις και χρήσεις της μαγείας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο ομογενοποιητικός διωκτικός λόγος της εκκλησιαστικής και κοσμικής ελίτ και οι λαϊκές προσλήψεις της μαγείας: Sabbath και maleficium. Η αυτενέργεια της κοινότητας και η εργαλειοποίηση της μαγείας. Η έμφυλη διάσταση του κυνηγιού των μαγισσών. Μαγεία, φτώχεια και περιθωριακότητα. Αμφισβητήσεις της ύπαρξης μάγων και μαγισσών και εναντιώσεις στο κυνήγι των μαγισσών, από τον Weyer στον Scot.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class). Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται καλή γνώση της αγγλικής και η προηγούμενη παρακολούθηση στο υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Αυτοκρατορία, εθνότητες, έθνη και εθνικισμοί στην Κεντρική και Κεντροανατολική Ευρώπη, 1780-1938.</p> <p>Εξετάζονται ο χαρακτήρας, οι παράγοντες συνοχής, υπονόμησης και διάλυσης της πολυεθνικής αυτοκρατορίας των Αψβούργων και αναλύονται οι διαδικασίες εθνογένεσης, οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, οι διεκδικήσεις και στοχεύσεις των συστατικών της εθνοτήτων, καθώς και οι εθνικισμοί που εκδηλώνονται στα διάδοχα της Αυστροουγγαρίας «εθνικά κράτη» κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Π14: Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 210 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Η Ευρώπη κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1918).</p> <p>Το σεμινάριο εξετάζει τα αίτια, καθώς και τις πολιτικο-στρατιωτικές, γεωπολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές όψεις και συνέπειες του «Μεγάλου Πολέμου» στην Ευρώπη (και δευτερευόντως στον υπόλοιπο κόσμο).</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Π14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Πόλη και Ύπαιθρος στην ελληνοβενετική Ανατολή (13ος-18ος αι.). Ο χώρος, οι άνθρωποι, οι θεσμοί.</p> <p>Συγκρότηση, μορφή και τυπολογία του αστικού και αγροτικού χώρου, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές λειτουργίες, πνευματικές και πολιτισμικές εκδηλώσεις.</p> <p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού).</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 04 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της νεότητας. Οι νέοι στο μεταπολεμικό κόσμο.</p> <p>Η ιστορία της νεότητας έχει αποτελέσει μια ιδιαίτερα πλούσια θεματική στη διεθνή και την ελληνική ιστοριογραφία, η οποία τέμνεται με ποικίλες άλλες περιοχές όπως είναι η ιστορία της εκπαίδευσης, των γυναικών, της εργασίας, των πολιτικών κινημάτων, της κοινωνικής πολιτικής, της ψυχαγωγίας κ.ο.κ. Οι νέοι βρέθηκαν στο επίκεντρο των τεράστιων κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών ανατροπών που σημάδεψαν τον εικοστό αιώνα: είτε ως δρώντα υποκείμενα είτε ως αντικείμενο ενδιαφέροντος σε δημόσιους λόγους που εξέφραζαν ελπίδες ή φόβους για το παρόν και το μέλλον αυτών των ανατροπών. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου, θα εξεταστούν οι διαδικασίες μέσα από τις οποίες η «νεολαία» συγκροτήθηκε ως διακριτή κοινωνική κατηγορία τον εικοστό αιώνα, η ανάπτυξη συλλογικών και διαφοροποιημένων</p>

	<p>μορφών νεανικής έκφρασης σε πεδία όπως εκείνα της πολιτικής, της εκπαίδευσης, της ψυχαγωγίας, της κατανάλωσης, του αθλητισμού, καθώς και τα σημεία στα οποία νεανικές μορφές έκφρασης συναντιούνται –για να συνομιλήσουν ή για να αντιπαρατεθούν– με δημόσιες παρεμβάσεις σχετικά με τους νέους. Έπειτα από τη γενική θεώρηση της σχετικής ιστοριογραφικής συζήτησης, στο σεμινάριο θα διερευνηθούν διεξοδικότερα τα θέματα και οι προβληματισμοί που αφορούν τη μεταπολεμική εποχή.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 215 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της Υγείας</p> <p>Εξετάζονται η σημαντικότερη βιβλιογραφία, οι ιστοριογραφικές προσεγγίσεις και τα μείζονα ζητήματα της κοινωνικής ιστορίας της υγείας.</p> <p><i>Κ. Γαρδίκας, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 214 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</p>	<p>Οι ορθόδοξοι πληθυσμοί της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ανάμεσα στις θρησκευτικές κοινότητες (μιλλέτ) και στα έθνη (ca. 1830-1912)</p> <p>Στο σεμινάριο θα επιχειρηθεί -με τη χρήση πηγών και ενδεικτικής βιβλιογραφίας- να περιγραφούν και να αναλυθούν οι εξελίξεις όσον αφορά το θεσμικό καθεστώς, την πολιτική συγκρότηση, τους ιδεολογικούς προσανατολισμούς, καθώς και την κοινωνική διαστρωμάτωση και την οικονομική κατάσταση των ορθόδοξων πληθυσμών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατά την περίοδο που ακολουθεί την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους μέχρι και την έναρξη των Βαλκανικών Πολέμων.</p>

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους πληθυσμούς εκείνους της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μικράς Ασίας που αποτέλεσαν αντικείμενο διεκδίκησης από τον ελληνικό εθνικισμό.

Οι ορθόδοξοι Οθωμανοί υπήκοοι ανήκαν, σύμφωνα με την οθωμανική έννομη τάξη, σε μια θρησκευτική κοινότητα αναγνωρισμένη από το οθωμανικό κράτος (ορθόδοξο *μιλλέτ/ Rum millet*), ανεξάρτητα από την καταγωγή ή την μητρική τους γλώσσα, την γεωγραφική τους διασπορά και την κοινωνική τους θέση και τελούσαν υπό την δικαιοδοσία του Ορθόδοξου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Οι δραματικές αλλαγές που συντελούνται στην Οθωμανική Αυτοκρατορία κατά την παραπάνω περίοδο (Μεταρρυθμίσεις/Τανζιμάτ) σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο θα πυροδοτήσουν αντίστοιχες σημαντικές εξελίξεις στους κόλπους της Ορθόδοξης Κοινότητας της Αυτοκρατορίας, δημιουργώντας νέα κοινωνικά στρώματα αλλά και δρομολογώντας νέους ιδεολογικούς και πολιτικούς προσανατολισμούς. Τέλος, θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά για τους μηχανισμούς διάδοσης του ελληνικού εθνικισμού σε μέρος των παραπάνω πληθυσμών.

Π. Κονόρτας, 3 ώρες

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

<p>Π 91 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική</p>	<p>Εκτενής εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορική νομισματική, επιστήμη βοηθητική της Αρχαίας Ιστορίας που περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: η επινόηση του νομίσματος, η σχέση νόμου και νομίσματος, οι τρεις διαφορετικές αξίες του νομίσματος, οι εκδότριες αρχές, οι λόγοι για τους οποίους οι εκδότριες αρχές προχωρούν στην κοπή νομίσματος, οι τύποι, το μέταλλο, οι σταθμητικοί κανόνες, η νομισματική πολιτική, η κυκλοφορία, τα λεγόμενα διεθνή νομίσματα της Αρχαιότητας, η ερμηνεία της κοπής και της αύξησης της παραγωγής νομίσματος.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</p>
<p>Π 217 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Η βυζαντινή πόλη της υστεροβυζαντινής εποχής (13ος-15ος αι.)</p> <p>Η βυζαντινή αυτοκρατορία από τον 13ο έως τον 15ο αιώνα περιγράφεται ως ένα σύμπλεγμα πόλεων που βρίσκονται σε διαρκή ανταγωνισμό με την Κωνσταντινούπολη και παρουσιάζουν διοικητική αποκέντρωση και στρατιωτική αυτονομία. Με αφετηρία την υστεροβυζαντινή Κωνσταντινούπολη που συνδυάζει τα χαρακτηριστικά ενός αυτοκρατορικού διοικητικού κέντρου και μιας τυπικής πόλης του Ύστερου Μεσαίωνα, θα εξετασθούν οι σπουδαιότερες πόλεις των δύο τελευταίων αιώνων του Βυζαντίου ως προς την τυπολογία, λειτουργία, κοινωνική και</p>

	<p>εθνοτική σύνθεση, οικονομία και πολιτιστική ζωή.</p> <p>Η παρουσίαση των μαθημάτων θα γίνεται με το πρόγραμμα PowerPoint και θα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</p>
<p>Π 117 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως</p>	<p>Ιστορία της Ιβηρικής χερσονήσου. Ανατολική εξωτερική πολιτική και θεσμοί.</p> <p>Reconquista. Βασίλειο της Αραγωνίας-Καταλονίας. Επεκτατική πολιτική στη δυτική και ανατολική Μεσόγειο. Καταλανικό δουκάτο των Αθηνών.</p> <p>Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες</p>
<p>Π 120 Ιστορία του Ισλάμ</p>	<p>Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλάμ (7ος-14ος αι.)</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι να παράσχει βασικά στοιχεία για την ιστορία του αραβοϊσλαμικού κόσμου από την εμφάνιση του Ισλάμ (7ος αι.) ως την γέννηση του Οθωμανικού Κράτους (τέλη 13ου αι.). Επισημαίνεται ότι πολλά στοιχεία του αραβοϊσλαμικού πολιτισμού θα υιοθετηθούν από τους τουρκικούς λαούς μετά τον εξισλαμισμό τους, ο οποίος είχε σχεδόν ολοκληρωθεί στις αρχές του 11ου αιώνα. Τα στοιχεία αυτά θα διαδοθούν αργότερα από τους Οθωμανούς και σε άλλες περιοχές, όπως η Νοτιοανατολική Ευρώπη. Θα εξετασθούν κυρίως η κατάσταση στην Αραβική Χερσόνησο πριν από την γέννηση του Ισλάμ, οι παράγοντες που οδήγησαν στην εμφάνιση και διάδοση της νέας θρησκείας, οι μουσουλμανικές κατακτήσεις και οι συνέπειές τους, το Ισλάμ ως θρησκεία, ο θεσμός του Χαλιφάτου, το ισλαμικό δίκαιο, η αραβοϊσλαμική</p>

	<p>κοινωνία και οι εξελίξεις που αυτή γνώρισε, ο αραβοϊσλαμικός πολιτισμός και οι πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις που τον καθόρισαν, η καλλιέργεια των επιστημών στον αραβοϊσλαμικό κόσμο, καθώς και η αραβοϊσλαμική λογοτεχνία σε αραβική, περσική και τουρκικές γλώσσες. Τέλος, θα γίνει εκτεταμένη αναφορά στις συνθήκες που οδήγησαν στον πολιτικό κατακερματισμό του αραβοϊσλαμικού κόσμου από τον 10^ο αιώνα και εξής και στην εμφάνιση και τον ρόλο των τουρκικών λαών στην πολιτική κονίστρα της Μέσης Ανατολής μέχρι και τον 14^ο αιώνα.</p> <p><i>Π. Κονόρτας, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 06 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην κοινωνική ιστορία</p> <p>Πώς διαμορφώνεται η ζωή των απλών ανθρώπων; Πώς συγκροτείται και πώς μεταβάλλεται μέσα στον ιστορικό χρόνο η εμπειρία διάφορων κοινωνικών ομάδων, οι προσδοκίες και οι φόβοι τους; Μέσα από ποιες πρακτικές αναπτύσσουν τη σχέση τους με την εργασία, την εκπαίδευση, την πολιτική; Πώς συνδέονται οι δημόσιες και ιδιωτικές εκδηλώσεις τους με την ιστορική συγκυρία; Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που έθεσαν οι ιστορικοί καθώς μετατόπισαν το ενδιαφέρον τους από τους θεσμούς και τις πολιτικές αρχηγεσίες προς τις κοινωνικές ομάδες οι οποίες δεν ανήκαν στα ηγετικά στρώματα των κοινωνιών. Επρόκειτο για μία διαφορετική οπτική γωνία, ένα βλέμμα που θα αφηγούνταν την ιστορία «από τα κάτω». Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις βασικές θεματικές περιοχές και τις πηγές της</p>

	<p>κοινωνικής ιστορίας, να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους έχουν εξελιχθεί τα ιστοριογραφικά ερωτήματα στο πλαίσιο αυτής της οπτικής και να προσεγγίσουν κατηγορίες όπως «κοινωνική τάξη», «φύλο», «φυλή», μέσα από τις οποίες η κοινωνική ιστορία αναλύει τις περιοχές που μελετά.</p> <p>Στην πορεία του μαθήματος θα συζητηθούν ορισμένες βασικές συμβολές αφενός από το χώρο της διεθνούς ιστοριογραφίας, αφετέρου από το χώρο της νεώτερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, ώστε να σχηματιστεί μια ευρύτερη εικόνα των εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο και των τρόπων με τους οποίους η ελληνική ιστοριογραφία συνομιλεί μαζί τους.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 33 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Νεότερη ελληνική κοινωνία και χώρος</p> <p>Το μάθημα εξετάζει τις δραστηριότητες διαφόρων κοινωνικών ομάδων στη χωρική τους διάσταση, ζητήματα επικοινωνιών, ενδημικών ασθενειών κ.ά. στο πλαίσιο του κατακερματισμένου γεωγραφικού χώρου της Ελλάδας.</p> <p><i>Κ. Γαρδίκι, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 35 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Ιστορία και ιστορικές σπουδές στη Μεταπολίτευση</p> <p>Η Μεταπολίτευση αποτελεί την κατεξοχήν περίοδο μειζόνων αλλαγών στην ελληνική ιστοριογραφία και στις ιστορικές σπουδές τόσο σε συμβολικό όσο και σε πραγματικό επίπεδο. Συμβολικά η Μεταπολίτευση σηματοδότησε το τέλος του «ιδεολογικού» και «θεσμικού» διχασμού</p>

	<p>της ελληνικής ιστοριογραφίας. Σε πραγματικό επίπεδο συνδέθηκε με την αύξηση του ιστορικού προσωπικού, την ανάπτυξη της έρευνας, με τη δημιουργία νέων θεσμών (πανεπιστημιακά τμήματα, κέντρα ερευνών, αρχεία, βιβλιοθήκες, περιοδικά), καινούργιες θεματικές και θεωρήσεις, προσπάθεια βηματισμού παρόμοιου με τα όσα συνέβαιναν στη Δυτική κυρίως Ευρώπη και στην Αμερική.</p> <p>Το μάθημα επιλογής αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών-τριων με την ελληνική ιστοριογραφία όπως αναπτύχθηκε στη Μεταπολίτευση και με τα κυριότερα ρεύματα σκέψης που κυριάρχησαν σε αυτήν. Στο επίκεντρο του βρίσκεται η σύνδεση της ιστοριογραφικής παραγωγής με την πολιτική και κοινωνική συγκυρία, η ανάδειξη των κυριότερων θεματικών που αναπτύχθηκαν εντός της ιστορικής κοινότητας αλλά και στο δημόσιο πεδίο (εθνικισμός, εκσυγχρονισμός, δεκαετία του 1940 κ.ά.). Στο πλαίσιο του μαθήματος θα μελετηθούν κείμενα σημαντικών ιστορικών της περιόδου (Κ. Θ. Δημαράς, Ν. Σβορώνος, Φ. Ηλιού, Ε. Σκοπετέα κ.ά.)</p> <p><i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία</p>	<p>Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967.</p> <p>Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Θα αναλυθούν οι πολιτικές δυνάμεις και οι μετεξελίξεις τους, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1936, η διενέργεια των μεταπολεμικών εκλογών, η αναζήτηση νέων κατευθύνσεων και αναπτυξιακών στρατηγικών στη μεταπολεμική εποχή, η επιρροή διεθνών ιδεολογικών τάσεων, η</p>

	<p>επιρροή του εμφυλίου πολέμου και η μετεμφυλιακή πραγματικότητα, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1967. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τα αντίστοιχα δυτικοευρωπαϊκά της μεταπολεμικής εποχής, με έμφαση στη Γαλλία και την Ιταλία.</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π85 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου II</p>	<p>Μεταπολεμική ευρωπαϊκή ιστορία, 1945-1991</p> <p>Το μάθημα θα εξετάσει την επίδραση του Ψυχρού Πολέμου στην Ευρώπη, την πορεία του κινήματος της ευρωπαϊκής ενοποίησης, καθώς και την πολιτική, οικονομία και κοινωνία των μεγαλύτερων δυτικοευρωπαϊκών χωρών (Βρετανία, Γαλλία, Δυτ. Γερμανία, Ιταλία).</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>

Εαρινό εξάμηνο

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες
Π 11 Αρχαία Ιστορία Β'	<p>Υστεροκλασικοί και ελληνιστικοί χρόνοι.</p> <p>Μέρος Α': Από το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου έως και τον θάνατο του Φιλίππου Β'.</p> <p>Μέρος Β': Εισαγωγή και επισκόπηση της περιόδου από τον Αλέξανδρο έως το πολιτικό τέλος του ελληνιστικού κόσμου (336-30 π.Χ.).</p> <p>Σ. Η. Ψωμά, 3 ώρες</p>
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	<p>Επισκόπηση της Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως (5ος-15ος αι.).</p> <p>Διδάσκεται σε κύκλους μαθημάτων στα οποία εξετάζονται θέματα σχετικά με τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές δομές της Δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα (βαρβαρικές επιδρομές, φεουδαρχικό σύστημα, διαμάχη Παπικής Εκκλησίας-Αυτοκρατορίας, οργάνωση κρατών, ανάπτυξη πόλεων, σταυροφορίες, πνευματική ζωή, ύφεση του 14ου και ανάκαμψη του 15ου αιώνα).</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class) με αναλυτικό διάγραμμα και βιβλιογραφία. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint. Στους φοιτητές δίνεται η δυνατότητα της εκπόνησης εργασίας και της ιδιαίτερης άσκησης και καθοδήγησής τους.</p>

	<p><i>N. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'</p>	<p>Ιστορία του βυζαντινού κράτους 1081-1453.</p> <p>Η υστεροβυζαντινή εποχή προσεγγίζεται μέσα από τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Ο γεωγραφικός χώρος και τα γεγονότα-σταθμοί, η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, η Βυζαντινή κοινωνία στην εξελικτική της πορεία, οι κοινωνικές και εθνοτικές ομάδες στην Κωνσταντινούπολη των Κομνηνών και των Παλαιολόγων, η πολιτισμική ζωή και η βυζαντινή συλλογική ταυτότητα, ο αποκρουσμός, οι αιρέσεις, η αστρολογία και οι ειδωλολατρικές εκφάνσεις, ο κρατικός μηχανισμός και τα αυλικά αξιώματα, η οικονομία.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint και υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες.</i></p>
<p>Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'</p>	<p>Εισαγωγή στην ιστορία της Ευρώπης κατά την περίοδο 1789-1989.</p> <p>Εξετάζονται οι σημαντικότερες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας της Ευρώπης από τη Γαλλική Επανάσταση έως την κατάρρευση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην Ανατολική Ευρώπη.</p> <p>Το μάθημα διεξάγεται με τη χρήση του προγράμματος PowerPoint και υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες (Α-Μα)</i> <i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες (Με-Ω)</i></p>

<p>Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'</p>	<p>Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους (1830-1923).</p> <p>Οι εξελίξεις τοποθετούνται στο διεθνές και περιφερειακό πλαίσιο.</p> <p><i>Κ. Γαρδίκας</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Μα, 3 ώρες.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Με-Ω, 3 ώρες.</p>
---	---

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Υποχρεωτικά

<p>Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'</p>	<p>Το μάθημα αποβλέπει στη μελέτη των βαθύτερων δομών της μεσαιωνικής Ιστορίας της Δ. Ευρώπης. Πρωταρχικό αντικείμενο μελέτης αποτελεί η διαδικασία αστικοποίησης του δυτικοευρωπαϊκού χώρου κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους και η προώθηση των εξουσιαστικών μηχανισμών από τους εκκλησιαστικούς φορείς στους αστικούς παράγοντες. Στο μάθημα επιχειρείται η διασύνδεση ανάμεσα στην κοινωνική, πολιτική και ιδεολογική αξιοποίηση των ιστορικών πληροφοριών, με στόχο την απόκτηση μιας σφαιρικής και σε βάθος γνωριμίας με τον ευρωπαϊκό Μεσαίωνα.</p> <p><i>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη</i>, 3 ώρες</p>
<p>Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'</p>	<p>Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.).</p>

	<p>Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class) και η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού).</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Μα, 3 ώρες</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Με-Ω, 3 ώρες</p>
<p>Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου II</p>	<p>Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου</p> <p>Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.</p> <p><i>Ε. Χατζηβασιλείου</i>, 3 ώρες</p>
<p>Π 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</p>	<p>Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του πρώιμου Τουρκικού Κράτους (19^{ος} αι- 1946).</p> <p>Αρχικά θα γίνει σύντομη αναφορά στους οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς θεσμούς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατά την κλασική λεγόμενη περίοδο (13^{ος}-16^{ος} αι.) και θα εξετασθούν, επίσης εν συντομία, οι μηχανισμοί που οδήγησαν στην προϋούσα εξασθένιση της κεντρικής διοίκησης του οθωμανικού κράτους, καθώς και οι συνέπειές της. Στη συνέχεια θα</p>

αναλυθούν οι διαδικασίες που οδήγησαν στις προσπάθειες για εκδυτικισμό και εκσυγχρονισμό της Αυτοκρατορίας και στις λεγόμενες Μεταρρυθμίσεις (Tanzimat), οι οποίες αγγίζουν όχι μόνο το νομικό πλαίσιο αλλά και την οθωμανική κοινωνία και την οικονομία. Κατά την ίδια περίοδο παρατηρείται και προϊούσα οικονομική και πολιτική εξάρτηση της Αυτοκρατορίας από τα χριστιανικά ευρωπαϊκά κράτη. Έμφαση θα δοθεί επίσης στο νομικό, κοινωνικό και οικονομικό καθεστώς των μη μουσουλμάνων Οθωμανών υπηκόων κατά την παραπάνω περίοδο (ιδιαίτερα στο σύστημα των εθνοθρησκευτικών κοινοτήτων (μιλλέτ) και ειδικότερα στο ορθόδοξο μιλλέτ), καθώς και στη γέννηση και διάδοση των εθνικιστικών κινήματων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, συμπεριλαμβανομένου και του τουρκικού εθνικισμού. Ο τουρκικός εθνικισμός, που διαδόθηκε ιδιαίτερα μέσα από τα γεγονότα της περιόδου 1920-1922, θα αποτελέσει την ιδεολογία στην οποία στηρίχθηκε το τουρκικό εθνικό κράτος και το οποίο θα διαδεχθεί ότι απέμεινε από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1923. Τέλος θα εξετασθούν οι βασικές δομές του Τουρκικού Κράτους και της τουρκικής κοινωνίας κατά την περίοδο 1923-1946 που καλείται «περίοδος του μονοκομματικού κράτους».

Π. Κονόρτας, 3 ώρες.

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁴

ΣΙ 133 Αρχαία ιστορία	<p>Οικονομία και κοινωνία την αρχαϊκή και κλασική περίοδο</p> <p>Θα εξεταστούν όψεις της οικονομικής δραστηριότητας, όπως η διαχείριση της γης, η ιδιοκτησία, οι εμπορικές ανταλλαγές, τα δημόσια έργα, η χρηματοδότηση του πολέμου, οι νομισματικές πολιτικές, κ.ά. και πώς αυτές οι όψεις επηρεάζουν τις κοινωνικές και πολιτικές δομές από τον 8ο έως τα μέσα του 4ου π.Χ. αιώνα. Για τη βαθμολογία θα συνυπολογισθούν η συμμετοχή στο σεμινάριο, η παρουσίαση επιμέρους θεμάτων και η παράδοση γραπτών εργασιών.</p> <p><i>Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες.</i></p>
ΣΙ 221 Αρχαία Ιστορία	<p>Πηγές για την Ιστορία του 4ου π.Χ. αι.</p> <p>Ανάγνωση και εμβάθυνση των πλέον σημαντικών φιλολογικών πηγών της ιστορίας του 4ου π.Χ. αι.: Ξενοφώντος Ελληνικά, βιβλία Γ' έως Η', Διοδώρου Σικελιώτου βιβλία ΙΒ' έως ΙΣΤ', Ξενοφώντος, Αγησίλαος και Πλουτάρχου, Βίος Αγησιλάου και Βίος Πελοπίδα, Πολυαίνου, Στρατηγήματα. Εξέταση επιγραφικών κειμένων και σύντομη επισκόπηση μεγάλων νομισματοκοπιών (Αθηνών, Βοιωτίας, Σικυώνος, Χαλκιδέων της Θράκης και Φιλίππου Β' της Μακεδονίας).</p>

⁴ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	Σ. Ψωμά, 3 ώρες
ΣΙ 88 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Βυζαντινές μορφές στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο τους</p> <p>Ερευνάται και κρίνεται η προσωπική διαδρομή στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της μέσης βυζαντινής εποχής.</p> <p>Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα θα αναλάβουν εργασίες με βάση ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία καθώς και επιλεγμένα βυζαντινά κείμενα. Για τη βαθμολογία θα συνυπολογισθούν η συμμετοχή στο μάθημα, η προφορική ανάπτυξη του θέματος της εργασίας καθώς και η γραπτή εργασία</p> <p><i>E. Χρήστου, 3 ώρες.</i></p>
ΣΙ 102 Αρχειακές πηγές και έρευνα	<p>Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα επικεντρωθεί στην αξιοποίηση των ιστορικών στοιχείων που προέρχονται από τα Ιστορικά Αρχεία. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν, κατ' αρχάς, με την ανάγνωση πηγών, με την κατάταξη του ιστορικού υλικού και τη λειτουργία των Αρχείων. Σε δεύτερη φάση, θα εντρυφήσουν για 30 συνολικά ώρες (μια πλήρης εβδομάδα πέντε εργασίμων ημερών) σε Ιστορικά Αρχεία της Αθήνας, όπου, υπό την επίβλεψη της διδάσκουσας και των εκεί ιστορικών και αρχειονόμων, θα ασχοληθούν με ταξινομητικές αρχειακές εργασίες και με αρχειακή καταλογογράφηση. Στο τέλος θα προβούν στη συγγραφή σεμιναριακής εργασίας στη βάση του αρχειακού υλικού που διεξήλθαν.</p> <p><i>M. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Εκπαίδευση, πολιτισμικές δράσεις και συγκρότηση ταυτοτήτων στον ελληνοβενετικό κόσμο (13ος-18ος αι.)</p> <p>Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός και εκτός του υπό τους Βενετούς ελληνικού χώρου και το πολιτισμικό περιβάλλον θα εξεταστούν σε σύνδεση με τις πολιτικές κατευθύνσεις της Βενετίας και ως παράγοντες διαμόρφωσης αυτοπροσδιορισμών, ετερότητας και ιδεολογικών θέσεων στην κοινωνία της ελληνοβενετικής Ανατολής.</p> <p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχαιακού υλικού).</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Αγροτική οικονομία και κοινωνία του ελληνικού χώρου, 15ος – αρχές 19ου αι.»</p> <p>Η αγροτική ζωή συνιστά κυρίαρχο πλαίσιο εμπειρίας για τη μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού στην ελληνική χερσόνησο κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας. Στόχος του σεμιναρίου είναι η διείδυση στις βασικές πτυχές αυτής της εμπειρίας. Θα εξεταστούν, αφενός, ζητήματα που εγγράφονται στο πεδίο της αγροτικής οικονομίας, όπως οι υλικοί όροι ζωής του αγροτικού πληθυσμού, οι σχέσεις γαιοκτησίας και παραγωγής, οι φορολογικές υποχρεώσεις, οι συνθήκες εργασίας και τα τεχνικά μέσα. Αφετέρου, θα εξεταστεί το αγροτικό κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον και θα αναδειχθούν</p>

	<p>ζητήματα κοινωνικής οργάνωσης, συλλογικών νοοτροπιών, αγροτικής καθημερινότητας και αγροτικής διαμαρτυρίας.</p> <p><i>Βάσω Σειρηνίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 223 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Οι επιστήμες στον ελληνικό χώρο, 17ος – 19ος αι.</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι να μελετήσει την ιστορική διαμόρφωση της επιστημονικής σκέψης και πρακτικής σε έναν χώρο, όπως ο ελληνικός, αλλά και ο ευρύτερος βαλκανικός και ο χώρος της ανατολικής Μεσογείου, που βρισκόταν στην περιφέρεια των επιστημονικών εξελίξεων των νεότερων χρόνων. Στη βάση της πλούσιας βιβλιογραφίας για τον νεοελληνικό διαφωτισμό, αλλά και επιστημονικών και φιλοσοφικών κειμένων της περιόδου, θα διερευνηθούν η σχέση μεταξύ ελληνικού επιστημονικού στοχασμού και επιστημονικών ρευμάτων στον ευρωπαϊκό χώρο, οι τρόποι οικειοποίησης και διάχυσης των επιστημονικών ιδεών, η κοινωνική υποδοχή της επιστημονικής και τεχνικής καινοτομίας, καθώς και το κοινωνικό και ιδεολογικό υπόβαθρο των επιστημονικών διαμαχών στον ελληνικό χώρο σε μια περίοδο διαμόρφωσης της σύγχρονης ιδέας της.</p> <p><i>Βάσω Σειρηνίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 216 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία</p>	<p>Ιστορία του τύπου</p> <p>Εξετάζεται το πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό και</p>

τεχνολογικό πλαίσιο από τα corantos του 17ου έως τα ισχυρά συγκροτήματα του 20ού αιώνα.

Κ. Γαρδίκας, 3 ώρες

Β. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 108 Αρχαία
Ιστορία

Πολιτική και κοινωνία: Το σπαρτιατικό μοντέλο

Στο μάθημα θα εξεταστεί η ιστορική πορεία της αρχαίας Σπάρτης από την ίδρυση της πόλης έως τη μάχη στο Λεύκτρα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί, κυρίως μέσα από τις γραμματειακές πηγές, στην εξέλιξη της πολιτικής και κοινωνικής της δομής καθώς και στα ιστορικά γεγονότα που επηρέασαν τη διαμόρφωσή της.

Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες.

Π 93 Βυζαντινή
Ιστορία

Θεματικές προσεγγίσεις στη Βυζαντινή Ιστορία (7ος-12ος αι.)

Προσέγγιση και ανάλυση ορισμένων παραμέτρων της ιστορίας του Βυζαντίου, που αναδεικνύουν ιδιαίτερα τον χαρακτήρα του και τον ρόλο που διαδραμάτισε στον μεσαιωνικό 84 κόσμο. Τέτοιες παράμετροι είναι η πολιτική ιδεολογία και ο ρόλος της στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, ο τρόπος λειτουργίας και οι στόχοι της διπλωματίας, οι αντιλήψεις για την ειρήνη και τον πόλεμο και ο βαθμός και οι τρόποι

	<p>εφαρμογής τους, η εκπαίδευση, η κοινωνία και η οργάνωση των πόλεων. Οι σχέσεις με ορισμένους από τους λαούς με τους οποίους ήλθε σε στενότερη συνάφεια θα αναλυθούν επίσης, εφόσον διαφωτίζουν τον χαρακτήρα και τον ρόλο του Βυζαντίου. Η θεωρητική ανάπτυξη των θεμάτων τεκμηριώνεται με τον ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις πηγές της περιόδου. Για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας (με διαγράμματα, χάρτες, εικόνες κλπ.) χρησιμοποιείται πρόγραμμα PowerPoint. Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες</p>
<p>Π 215 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Γυναίκες και εξουσία στο Βυζάντιο</p> <p>Ο ρόλος της γυναίκας στην πολιτική ιστορία του Βυζαντίου, ιδιαίτερα κατά τη μέση εποχή.</p> <p>Μελετώνται οι περιπτώσεις των γυναικών εκείνων που επιχειρήσαν να ασκήσουν ή άσκησαν την ανώτατη εξουσία στο Βυζάντιο από τον 7^ο αιώνα ως το τέλος της μακεδονικής δυναστείας.</p> <p>Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις συνθήκες ανόδου τους στο θρόνο, στον τρόπο που διαχειρίστηκαν την εξουσία και στις αντιδράσεις των Βυζαντινών στην άσκηση εξουσίας από γυναίκες, όπως αυτές εκφράστηκαν στα κείμενα. Ιστορικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων κειμενικών πηγών.</p> <p>Κατά τη διδασκαλία γίνεται χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.</p> <p>Κ. Νικολάου, 3 ώρες</p>

<p>Π 124 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Η βυζαντινή διπλωματία της Παλαιολόγειας εποχής (1261-1453)</p> <p>Στα 1261 το Βυζάντιο αναδύεται για τελευταία φορά στη διεθνή σκηνή ως υπολογίσιμη δύναμη. Η βυζαντινή διπλωματία εισέρχεται στην τελευταία φάση της ιστορίας της, όπου ύστερα από μία σύντομη αναλαμπή, καλείται να αναπροσαρμοστεί στα νέα δεδομένα και να σηκώσει το κύριο βάρος της επιβίωσης της φτωχής και αποδυναμωμένης στρατιωτικά αυτοκρατορίας. Επιστρατεύοντας δοκιμασμένα μέσα και καινοτόμες πρακτικές, η διπλωματία της Παλαιολόγειας εποχής κατάφερε να παρατείνει μέσα από πολλές αντιξοότητες τη ζωή του Βυζαντίου για άλλους δύο αιώνες και να αφήσει έντονα τα ίχνη της σε όλα τα μεγάλα κέντρα του τότε κόσμου.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint και υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</p>
<p>Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Περιβάλλοντα φτώχειας στην ελληνοβενετική Ανατολή</p> <p>Εξετάζονται το φαινόμενο της φτώχειας και οι μηχανισμοί αντιμετώπισής του κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρώιμη νεότερη εποχή στις</p>

	<p>κτήσεις της Βενετίας στον ελληνικό χώρο. Ειδικότερα, με αφετηρία τον δυτικό κόσμο, το ενδιαφέρον στη συνέχεια θα επικεντρωθεί στη Βενετία και τη βενετική</p> <p>επικράτεια της Ανατολής. Θα συζητηθεί η εννοιολόγηση του φαινομένου της φτώχειας, οι αιτίες του, η πρόσληψή του από τις κοινωνίες των υπό εξέταση περιοχών, ο τρόπος αντιμετώπισής του όπως επίσης η στάση μεμονωμένων κοινωνικών υποκειμένων και συλλογικοτήτων απέναντι στον φτωχό.</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών</p>	<p>Εισαγωγή στην πολιτική και διπλωματική ιστορία των κρατών της Βαλκανικής Χερσονήσου (Βουλγαρία, Ρουμανία, πρώην Γιουγκοσλαβικές χώρες, Αλβανία) κατά τον 19ο και 20ό αιώνα και μέχρι το 1999.</p> <p>Αντικείμενο των παραδόσεων θα αποτελέσει η επισκόπηση των κύριων πολιτικών και διπλωματικών εξελίξεων της Βαλκανικής από την εθνογένεση των λαών της περιοχής έως την πτώση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού και τον πόλεμο του Κοσόβου. Αρχικά, θα εξεταστούν η συγκρότηση των εθνικών ταυτοτήτων και οι εθνικοαπελευθερωτικές επαναστάσεις, οι κύριες πολιτειακές παράμετροι των νέων εθνικών κρατών και οι αλληλοσυγκρουόμενοι εθνικισμοί. Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί η μετεξέλιξη των βαλκανικών</p>

	<p>κρατών στον Μεσοπόλεμο, οι βασιλικές δικτατορίες και το ρεύμα του ρεβιζιονισμού. Τέλος, θα συζητηθεί η δομή των σοσιαλιστικών καθεστώτων (με έμφαση στην ιδιοτυπία της Γιουγκοσλαβίας) και οι παράγοντες που οδήγησαν στην πτώση τους καθώς και οι πόλεμοι της γιουγκοσλαβικής διαδοχής.</p> <p>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες, και προαιρετικές εργασίες και βιβλιοπαρουσιάσεις, όπου θα αναλύονται χαρακτηριστικές ιστορικές εξελίξεις της περιοχής, καθώς και από μελέτη χαρτών και ανάγνωση πρωτογενών πηγών, οι οποίες θα διανεμηθούν έντυπες στους φοιτητές.</p>
<p>Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Η Επανάσταση του 1821</p> <p>Αντιμετώπιση των κεντρικών πολιτικών, κοινωνικών και ιδεολογικών παραμέτρων και διεργασιών που, παράλληλα με τα πολεμικά γεγονότα, χαρακτήρισαν την Ελληνική Επανάσταση.</p> <p>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</p>
<p>Π 37 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Προφορική Ιστορία</p> <p>Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στα κεντρικά μεθοδολογικά και θεωρητικά ζητήματα της προφορικής ιστορίας: Πώς συγκροτήθηκε η προφορική ιστορία ως ιδιαίτερο γνωστικό πεδίο; Τι είναι αυτό που την κάνει διαφορετική; Ποια</p>

	<p>χαρακτηριστικά έχουν οι προφορικές μαρτυρίες ως ιστορικά τεκμήρια; Με ποιους τρόπους μπορούν να φωτίσουν την ιστορία του πρόσφατου παρελθόντος; Τι είδους προκλήσεις φέρνουν στο έργο των ιστορικών;</p> <p>Το μάθημα θα εστιάσει στη σχέση ανάμεσα στη μνήμη και την ιστορία, τη μνημονική διαδικασία ως πηγή της ταυτότητας, τη σχέση ανάμεσα στο ατομικό και το συλλογικό πεδίο, τις στρατηγικές της αφήγησης, την αλληλεπίδραση μεταξύ ερευνητή/τριας και πληροφορητή/τριας, καθώς και σε ζητήματα δεοντολογίας της προφορικής συνέντευξης.</p> <p>Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές: α) με τη βασική βιβλιογραφία σχετικά με την προφορική ιστορία, β) με τις τεχνικές της προφορικής συνέντευξης.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες.</i></p>
<p>Π 39 Σύγχρονη Ιστορία</p>	<p>Ιστορία του Ελληνικού 20ού αιώνα</p> <p><i>Α. Λιάκος, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της παιδικής ηλικίας στη νεότερη Ευρώπη</p> <p>Εξετάζονται κεντρικά ζητήματα και βασικές όψεις της ιστορίας της παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη (κατά κύριο λόγο στην βόρεια, την βορειοδυτική και την δυτική Ευρώπη, αλλά και γενικότερα στον λεγόμενο δυτικό κόσμο) από τον 18ο αιώνα μέχρι την μεσοπολεμική περίοδο, με εκτενείς αναδρομές στην πρόωμη νεότερη και την μεσαιωνική εποχή: το ιστορικό περιεχόμενο της κατηγορίας «παιδική ηλικία», οι κυρίαρχες αντιλήψεις, λόγοι και πρακτικές των ενηλίκων σε σχέση με τα παιδιά, η καθημερινή ζωή, η θέση, ο ρόλος, οι εμπειρίες των παιδιών, στο πλαίσιο οικιακών ομάδων, ιδρυμάτων, εκπαιδευτικών μηχανισμών, ομάδων ομηλικών, εθνικών κρατών και αποικιακών αυτοκρατοριών, πάντοτε σε συνάρτηση με το φύλο και την κοινωνική τάξη.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες</i></p>

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ώρες
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	<p>Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας: ορισμοί, αρχές, μέθοδοι και πρακτικές.</p> <p>Εξετάζονται οι κυριότεροι τρόποι εντοπισμού, αποκάλυψης, χρονολόγησης και μελέτης των αρχαιολογικών καταλοίπων. Επίσης συζητώνται στοιχεία αρχαιολογικής δεοντολογίας και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και ζητήματα όπως η σημασία της αρχαιολογίας και η αξία της μελέτης του παρελθόντος για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων από την αρχαιολογική έρευνα του ελληνικού (και όχι μόνο) χώρου.</p> <p>Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην διαδικτυακή πλατφόρμα η-Τάξη (http://eclass.uoa.gr, κωδικός μαθήματος ARCH284).</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p><i>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες.</i></p>

**ΙΑ 11 Κλασική
Αρχαιολογία Α'**

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία και Επισκόπηση των πρώιμων και αρχαϊκών χρόνων (περ. 1050-480 π.Χ.).

Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας και συνοπτική επισκόπηση της περιόδου 1050-480 π.Χ. σύμφωνα με τα αρχαιολογικά δεδομένα. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, μεταλλοτεχνία και κεραμική-αγγειογραφία. Ανάλυση των βασικών προβλημάτων της έρευνας.

Δ. Πλάντζος, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Α-Μα).

Ε. Κεφαλίδου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Με-Ω).

**ΙΑ 13 Βυζαντινή
Αρχαιολογία Α'**

Γνωριμία με τον κλάδο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας:

Από την ιστορία της Χριστιανικής τέχνης του 19ου αι. στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις του 21^{ου} αι.

Μελέτη της κοσμικής και εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, της μνημειακής ζωγραφικής και της μικροτεχνίας της πρωτοβυζαντινής περιόδου (4ος - 7ος αι. μ.Χ.). (η-Τάξη: Arch272).

Π. Πετρίδης, 3 ώρες.

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α΄

Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού

Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική. Μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα, τοπικές σχολές, δημιουργοί.

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες.

Β) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης

Α. Μνημειακή τοπογραφία και αρχιτεκτονική της Μυκηναϊκής Ελλάδας.

Εισαγωγή στο Μυκηναϊκό πολιτισμό με σύντομη προσέγγιση στις κυριότερες εκφάνσεις του στην οικονομία και την κοινωνική κατάσταση. Εξέταση, κατά περιοχές, των σημαντικότερων μνημείων: Ανακτορικά συγκροτήματα / ακροπόλεις, οικιστικά κατάλοιπα, τάφοι / νεκροταφεία.

Στην ιστοσελίδα του μαθήματος (eclass.uoa.gr) έχουν αναρτηθεί οι σημειώσεις για τους φοιτητές και εικόνες. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας. Εκδρομή στις Μυκήνες, την Τίρυνθα, τη Μιδέα και το Ναύπλιο, καθώς και στη Θήβα, τον Ορχομενό και τον Γλα.

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες.

Β. Η τέχνη του 4ου αι. π.Χ. και των πρώιμων ελληνιστικών χρόνων.

Επισκόπηση της γλυπτικής και της μεγάλης ζωγραφικής της περιόδου 380-280 π.Χ. Κατά την περίοδο αυτή παρατηρείται άνθηση της αρχαίας γλυπτικής στην Αθήνα (Πραξιτέλης) και τη Σικυώνα (Λύσιππος) καθώς και διάδοση της ελληνικής τέχνης στις δυτικές σατραπείες της περσικής αυτοκρατορίας με αποτέλεσμα τους μνημειώδεις τάφους της Αλικαρνασσού (Μαυσωλείο) και της Ξάνθου. Οι πρόσφατες ανασκαφές των Μακεδονικών τάφων της Πέλλας, της Βεργίνας και των Λευκαδίων αποκάλυψαν εξαιρετικά δείγματα μνημειώδους ζωγραφικής που είναι σύγχρονα με τη χρυσή εποχή της αρχαίας ζωγραφικής, όπως τη γνωρίζουμε από τις αρχαίες πηγές.

Ο. Παλαγγιά, 3 ώρες.

Γ. Φορητές εικόνες, εικονογραφημένα χειρόγραφα και μικροτεχνία κατά την Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή περίοδο.

Επισκόπηση γλυπτικής και μικρογλυπτικής, κεραμικής, υαλουργίας, νομισματικής, μεταλλοτεχνίας, αργυροχοίας, σμάλτων και υφασμάτων, καθώς επίσης ζωγραφικής φορητών εικόνων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους εικονογραφικούς κύκλους ιστορημένων χειρογράφων.

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία με τις διάφορες εκφάνσεις της βυζαντινής τέχνης σε ποικιλία αντικειμένων. Θα αξιοποιηθούν οι γνώσεις που έχουν αποκτηθεί από τη μελέτη της μνημειακής ζωγραφικής (ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'), ώστε να διερευνηθεί η διάχυση των εικονογραφικών θεμάτων σε ποικίλα υλικά, καθώς και η επιλογή τους και η κατάταξή τους σε

Θεματικές ενότητες. Η γνωριμία με τα αντικείμενα θα γίνει σε Μουσεία και συλλογές βυζαντινών χειρογράφων.

Β. Κέπετζη, 3 ώρες.

Δ. Ιστοριογραφία της νεοελληνικής τέχνης, 20ός αι.

Εξετάζονται οι φορείς τεχνοϊστορικών απόψεων για τη νεοελληνική τέχνη (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική) κατά τη διάρκεια του 20ού αι. Μελετώνται αντιπροσωπευτικά καλλιτέχνες και έργα τους μέσα από σχετικά κείμενα που έχουν δημοσιευθεί σε εκδόσεις (βιβλία, αθηναϊκό ημερήσιο και περιοδικό Τύπο). Παράλληλα εντοπίζονται οι θεωρητικοί άξονες της Ιστορίας της Τέχνης στην Ελλάδα. Η διδασκαλία του μαθήματος εμπλουτίζεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας.

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες.

ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία

Νεολιθικές κοινωνίες

Η Νεολιθική εποχή αρχίζει κατά την 10η χιλιετία π.Χ. με τη βελτίωση των κλιματολογικών συνθηκών και χαρακτηρίζεται από την εξημέρωση των φυτών και των ζώων και την μόνιμη εγκατάσταση. Στο μάθημα αναλύονται τα συστατικά στοιχεία του Νεολιθικού πολιτισμού, όπως αυτά εμφανίστηκαν στην Εγγύς Ανατολή, οι μηχανισμοί της διάδοσης τους στην Ελλάδα και τη Βαλκανική χερσόνησο καθώς και το ευρύτερο φαινόμενο της Νεολιθικοποίησης. Στόχος μας είναι η μελέτη της οργάνωσης και λειτουργίας

γίας των αγρο-κτηνοτροφικών νεολιθικών κοινωνιών όσον αφορά τον υλικό πολιτισμό (οικονομία, τεχνολογία κλπ), αλλά και τα ιδεολογικά συστήματα της εποχής.

Το μάθημα εμπλουτίζεται με εκπαιδευτική εκδρομή και επισκέψεις σε μουσεία.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες.

ΙΑ 44

Μεταβυζαντινή
Αρχαιολογία

Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία

Επισκόπηση της αρχαιολογίας και τέχνης της περιόδου από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα, μέσα από τα μνημεία και τα φορητά αντικείμενα τέχνης του ελλαδικού χώρου κυρίως, αλλά και των μεγάλων κέντρων του Ελληνισμού της εποχής. Εξετάζονται πόλεις και οικισμοί των περιοχών υπό λατινική και οθωμανική κυριαρχία, η αρχιτεκτονική, η ζωγραφική (τοιχογραφίες, φορητές εικόνες, μικρογραφίες χειρογράφων), με έμφαση στις μεγάλες ζωγραφικές τάσεις του 16^{ου} αιώνα, τα σημαντικότερα μνημεία και τους κύριους εκπροσώπους. Εξετάζονται επίσης η λιθογλυπτική, η ξυλογλυπτική και άλλες μορφές τέχνης, όπως αργυροχοΐα, κεντητική, κεραμική.

Στόχος του μαθήματος είναι να παράσχει μια συνολική εικόνα της τέχνης της μεταβυζαντινής περιόδου στην Ελλάδα, ενταγμένης στο ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο της εποχής.

Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες την εβδομάδα, με επιπλέον επισκέψεις σε μουσεία και συλλογές των Αθηνών και σε μεταβυζαντινά μνημεία της Αττικής και άλλων περιοχών (η-Τάξη, κωδικός μαθήματος: ARCH388).

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ⁵

ΣΑ 70
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Η Μέση Εποχή του Χαλκού στην Ηπειρωτική Ελλάδα και η γένεση του Μυκηναϊκού κόσμου
Κατανομή οικισμών. Οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική. Ταφικά έθιμα. Κεραμική. Οικονομία και κοινωνία.

Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες.

Αφρ. Χασιακού – Αργυράκη, 3 ώρες.

ΣΑ 111
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Κριτική (επαν-)ερμηνεία των προϊστορικών ταφικών δεδομένων

Τα ταφικά σύνολα αντιμετωπίζονται ποικιλλότροπα από την αρχαιολογική έρευνα: Π.χ. ως κλειστά σύνολα και άρα σημαντικά για την τυπολογία τεχνέργων και τη χρονολόγησή τους, ως ενδεικτικά της ταυτότητας και της κοινωνικής θέσης των νεκρών, ως πηγές πληροφόρησης για τα βιολογικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων του παρελθόντος, ως δείγματα μεταφυσικών

⁵ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>πεποιθήσεων, αλλά και γενικότερα συλλογικών αντιλήψεων για τον κόσμο και τη λειτουργία της κοινωνίας.</p> <p>Παρουσιάζονται οι κυριότερες θεωρητικές και ερμηνευτικές κατευθύνσεις της έρευνας και εξετάζεται κριτικά η εφαρμογή τους στα ανασκαφικά δεδομένα.</p> <p>Υποχρεωτική η γραπτή εργασία και η παρουσίασή της. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (ψηφιακό εποπτικό υλικό, η-τάξη).</p> <p><i>Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ12 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Η Αθηναϊκή αρχιτεκτονική της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής.</p> <p>Καταγραφή λιθοσωρών στη Ρωμαϊκή Αγορά (συνεργασία με Α' ΕΠΚΑ) και στο «Διογένιο Γυμνάσιο».</p> <p>Υποχρεωτική γραπτή εργασία.</p> <p><i>Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 01 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Βυζαντινή Γλυπτική: Λιθογλυπτική-μαρμαρογλυπτική, ξυλογλυπτική, μικρογλυπτική σε ημιπολύτιμους λίθους.</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι εκφάνσεις της γλυπτικής κατά τη βυζαντινή περίοδο, σε λίθο-μάρμαρο, ξύλο και ημιπολύτιμους λίθους (μικρογλυπτική). Μέσα από επιλεγμένα αντικείμενα θα εξεταστούν τα είδη γλυπτών που απαντούν στις τρεις αυτές κατηγορίες υλικού, η προέλευσή του και οι τεχνικές επεξεργασίας, ο</p>

ρόλος των τεχνιτών και των παραγγελιοδοτών, τα διακοσμητικά θέματα, η παρουσία εικονιστικών παραστάσεων, αλλά και το συμβολικό περιεχόμενο των έργων αυτών. Έμφαση θα δοθεί στη θέση της γλυπτικής στην καλλιτεχνική παραγωγή και στη σχέση της με άλλες τέχνες, από τον ένατο αιώνα ως το τέλος της παλαιολόγιας περιόδου. Θα εξεταστεί επίσης η σημασία της γλυπτικής ως πεδίου υιοθέτησης και διάδοσης νέων διακοσμητικών θεμάτων και τεχνοτροπικών στοιχείων, με ποικίλη προέλευση, ώστε να αναδειχθεί η αξία της στο πλαίσιο των πολιτιστικών ανταλλαγών, ιδιαίτερα με την αραβική και σελτζουκική Ανατολή.

Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες και επισκέψεις στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, στο Μουσείο Μπενάκη και στο Μουσείο Π. & Α. Κανελλοπούλου.

Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου – Γ. Πάλλης, 3 ώρες.

ΣΑ 140 Βυζαντινή Αρχαιολογία

Βυζαντινή κεραμική

Μελέτη των κεραμικών τεχνέργων, της τεχνολογίας κατασκευής τους, της οργάνωσης των εργαστηρίων και της διακίνησης της βυζαντινής κεραμικής με έμφαση στις μεσογειακές παραγωγές της πρωτοβυζαντινής περιόδου. Θα διερευνηθούν επίσης η ιστορική, οικονομική και η κοινωνική διάσταση της κεραμικής.

Σεμινάριο με υποχρεωτική παρακολούθηση και εργασίες (η-τάξη ARCH379).

<p>ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p><i>Π. Πετρίδης, 3 ώρες.</i></p> <p>Καλλιτέχνες και τάσεις στη Σύγχρονη Τέχνη Το σεμινάριο εξετάζει καλλιτέχνες και κατευθύνσεις των εικαστικών κινήματων του 20ού αιώνα στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ έως τη δεκαετία του 1990.</p> <p><i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες.</i></p>
--	---

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

<p>ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Η Προϊστορία της Κύπρου.</p> <p>Εξετάζεται συνοπτικά η ανάπτυξη των πρώιμων κοινωνιών στο νησί, δηλ. της νεολιθικής και χαλκολιθικής περιόδου, ενώ παράλληλα επιχειρείται η σύνδεση της τελευταίας με τις εξελίξεις της Εποχής του Χαλκού. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα κοινωνικά φαινόμενα που χαρακτηρίζουν την Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Χαλκοκρατία. Αναλύονται ζητήματα χωροοργάνωσης, παραγωγικών διαδικασιών και θεσμικών μεταβολών (διοίκηση, οικονομία, θρησκεία) στη διάρκεια της μακράς αυτής περιόδου, μέσα από τη μελέτη των υλικών καταλοίπων. Η πολιτισμική φυσιογνωμία του νησιού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των σημαντικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα στην ανατολική Μεσόγειο κατά την εποχή αυτή.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.</p>
---	--

	<p>Επίσης, το μάθημα συμπληρώνεται με επισκέψεις σε μουσειακές συλλογές κυπριακών αρχαιοτήτων στην Αθήνα.</p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Το νησιωτικό Αιγαίο κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού.</p> <p>Εξετάζονται όλες οι πτυχές του πολιτισμού που αναπτύχθηκε στο νησιωτικό Αιγαίο κατά την 3^η χιλιετία π.Χ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις Κυκλάδες, γίνονται όμως αναφορές και σε γειτονικές περιοχές (Βορειοανατολικό Αιγαίο, Μικρασιατικά παράλια, Αττική-Εύβοια, Βόρεια Κρήτη) για την καλύτερη κατανόηση των στενών σχέσεων και έντονων αλληλεπιδράσεων που αναπτύχθηκαν αυτήν την περίοδο μεταξύ των διαφόρων περιοχών του Αιγαίου.</p> <p>Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην διαδικτυακή πλατφόρμα η-Τάξη (http://eclass.uoa.gr, κωδικός μαθήματος ARCH170). Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς Χώρους.</p> <p><i>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 200 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Εμβάθυνση στο Μυκηναϊκό Πολιτισμό.</p> <p>Εξέταση των βασικών εκφάνσεων της Μυκηναϊκής Τέχνης, αρχιτεκτονική, ζωγραφική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία, ώστε να προσδιορισθεί το πλαίσιο του Μυκηναϊκού πολιτισμού και να γίνει</p>

	<p>σαφέστερη η πολιτική, κοινωνική και οικονομική του οργάνωση. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας. Προβλέπονται επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας.</p> <p><i>N. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μέθοδοι, Υλικά, Τεχνικές</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών σε θέματα που θεωρούνται δεδομένα και γνωστά γι' αυτούς, αλλά συχνά δεν είναι. Θα συζητηθούν θεωρητικά ζητήματα δεοντολογίας και μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας και πρακτικοί τρόποι καταγραφής και μελέτης του αρχαιολογικού υλικού με στόχο τη δημοσίευση ή την εκπόνηση επιστημονικών εργασιών. Επίσης, θα συζητηθούν θέματα ορολογίας και μετάφρασης. Θα γίνει αναφορά σε υλικά και τις τεχνικές της επεξεργασίας τους, στη χρήση και τη διακίνησή τους στο προϊστορικό Αιγαίο, με έμφαση στην κεραμική.</p> <p>Προαιρετικές εργασίες.</p> <p><i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 73 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μυκηναϊκή Μικροτεχνία</p> <p>Επισκόπηση των σημαντικότερων δημιουργημάτων α) χρυσοχοΐας - αργυροχοΐας, β) σφραγιδολυφίας, γ) ελεφαντουργίας και δ) εκ τεχνητών υλών (φαγεντιανής και υαλόμαζας) της</p>

	<p>Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ακμή της Μυκηναϊκής περιόδου στο Αιγαίο (1400-1100 π.Χ.). Ανάλυση υλικού, τυπολογία, ερμηνεία.</p> <p>Εργασίες προαιρετικές. Επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.</p> <p><i>Α. Παπαδημητρίου-Γραμμένου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 102 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Θεωρία της αρχαιολογικής επιστήμης: Κύρια ρεύματα και σχολές</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις κυριότερες κατευθύνσεις της αρχαιολογικής σκέψης, όπως η Ιστορία του Πολιτισμού, η Νέα ή Διαδικαστική Αρχαιολογία και η Μεταδικαστική Αρχαιολογία. Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική μελέτη του θεωρητικού πλαισίου, μέσα στο οποίο εγγράφεται κάθε είδος αρχαιολογικής έρευνας. Η πραγμάτευση θεωρητικών ζητημάτων στηρίζεται σε ενδεικτικά παραδείγματα από το προϊστορικό Αιγαίο.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (ψηφιακό εποπτικό υλικό, η-τάξη), διεξαγωγή συζήτησης επάνω σε ενδεικτικά θέματα της θεωρίας της αρχαιολογίας και επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.</p> <p><i>Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 112 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της αρχαϊκής εποχής</p> <p>Εξετάζεται αναλυτικά η πρώτη περίοδος της αττικής ερυθρόμορφης αγγειογραφίας, από την</p>

επινόησή της, γύρω στο 530 π.Χ., έως και το τέλος της αρχαϊκής εποχής (γύρω στο 460 π.Χ.). Παρακολουθούμε τα πρώτα στάδια της συνύπαρξης αυτής της νέας τεχνικής με τον παλαιότερο μελανόμορφο ρυθμό, την τελική επικράτησή της στις προτιμήσεις των κεραμιστών και των αγοραστών, την εξέλιξη των σχημάτων και του θεματολογίου της (μυθολογικές παραστάσεις, σκηνές καθημερινής ζωής κτλ.), τις μεθόδους της εικαστικής αφήγησης, τη συνάφεια των εικόνων με τους φορείς τους (δηλαδή με τα συγκεκριμένα σχήματα των αγγείων), καθώς και το εμπόριο των πρώιμων ερυθρόμορφων αγγείων, κυρίως προς τις αγορές της Κάτω Ιταλίας.

Οδηγός στην έρευνά μας είναι τα έργα των σημαντικότερων ερυθρόμορφων αγγειογράφων και των εργαστηρίων τους. Μέσα από τις εικόνες που εκείνοι δημιούργησαν θα προσεγγίσουμε την ιδεολογία και τις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της εποχής, η οποία σηματοδεύτηκε από σημαντικά ιστορικά γεγονότα, με επίκεντρο τους Περσικούς πολέμους. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνουν επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και άλλα Μουσεία της Αθήνας. Το μάθημα υποστηρίζεται από η-τάξη.

Ε. Κεφαλίδου, 3 ώρες.

ΙΑ 115 Κλασική Αρχαιολογία

Πανελλήνια ιερά (Ολυμπίας, Δελφών, Ισθμίας και Νεμέας)

Τα πανελλήνια ιερά εξετάζονται κυρίως από τη σκοπιά της τοπογραφίας και της αρχιτεκτονικής εξέλιξης. Θίγονται ακόμη θέματα λατρείας και

	<p>αναθηματικών πρακτικών, καθώς και εκδηλώσεις άσκησης πολιτικής επιρροής (η-Τάξη ARCH238). Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με εκπαιδευτική εκδρομή. Προϋπόθεση για την επιλογή του αποτελεί η επιτυχής περάτωση των μαθημάτων κλασικής αρχαιολογίας α' και β' εξαμήνων.</p> <p><i>Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 132 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Νεοελληνικής Γλυπτικής, 19ος-20ός αι.</p> <p>Εξετάζονται παράμετροι της γλυπτικής στη νεότερη Ελλάδα, οι δημιουργοί και τα έργα τους. Θίγονται ακόμα τα επιμέρους κεφάλαια των υπαίθριων δημόσιων και ιδιωτικών γλυπτών, των αρχιτεκτονικών και των κοιμητηριακών, με έμφαση στις αισθητικές ιδιοτυπίες τους (καλόγουστα και κακόγουστα), των εικονογραφικών προτύπων τους, καθώς και συλλογών της νεοελληνικής γλυπτικής.</p> <p>Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων και αιθουσών τέχνης, στην Εθνική Γλυπτοθήκη, στα αθηναϊκά κοιμητήρια, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων γλυπτών.</p> <p>Εργασίες προαιρετικές.</p> <p><i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 106 Μουσειολογία</p>	<p>Εισαγωγή στη Μουσειολογία</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των</p>

φοιτητών με τον διεπιστημονικό κλάδο της Μουσειολογίας, ο οποίος μελετά την ιστορία και θεωρία των μουσείων και των συλλογών.

Το μάθημα αναζητά απαντήσεις σε βασικά ερωτήματα όπως: Πώς ορίζουμε το μουσείο, το μουσειακό αντικείμενο, τη συλλογή, την πολιτισμική κληρονομιά; Γιατί υπάρχουν μουσεία και ποιες οι σύγχρονες προκλήσεις για τη λειτουργία τους; Ποια τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα διαφορετικών τύπων μουσείων; Πώς προσεγγίζεται ιστορικά η συγκρότηση των συλλογών και η δημιουργία μουσείων; Ποιες οι μέθοδοι και πρακτικές διαχείρισης, επιμέλειας και ερμηνείας μουσειακών συλλογών; Ποια μπορεί να είναι η σχέση των μουσείων με τους επισκέπτες αλλά και ευρύτερα με την κοινωνία; Ποιο το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία τους στην Ελλάδα και ποιες προϋποθέσεις θέτουν διεθνή πρότυπα μουσειακής ηθικής και πρακτικής για την πιστοποίηση τους; Ποιο το εύρος του μουσειακού επαγγέλματος και πώς υπηρετείται ο επαγγελματισμός στα μουσεία;

Η διδασκαλία βασίζεται στη χρήση των νέων τεχνολογιών (πλούσιο Ο/Α υλικό, αξιοποίηση της πλατφόρμας η-τάξη), στη διεξαγωγή συζήτησης και δημιουργικών ασκήσεων για ποικίλα θέματα μουσειακής θεωρίας και πρακτικής, και σε στοχευμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.

Μ. Μούλιον, 3 ώρες.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες
IA 02 Προϊστορική Αρχαιολογία	<p>Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Γενική επισκόπηση.</p> <p>Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, ταφικά έθιμα, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Γίνεται προσπάθεια ανασύνθεσης της καθημερινής ζωής, της οικονομίας και της οργάνωσης των κοινωνιών του Προϊστορικού Αιγαίου.</p> <p>Στη διαδικτυακή πλατφόρμα η-Τάξη http://eclass.uoa.gr (Κωδικός μαθήματος: ARCH 166) έχουν αναρτηθεί σημειώσεις, εικόνες και βιβλιογραφία.</p> <p>Επίσης προβλέπονται φροντιστήρια στο Αρχαιολογικό Σπουδαστήριο και επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p><i>Α. Παπαδημητρίου – Γραμμένον, 3 ώρες (για τους φοιτητές με αρχικό επωνύμου από Α έως και Μα)</i></p> <p><i>Αφρ. Χασιακού – Αργυράκη, 3 ώρες (για τους φοιτητές με αρχικό επωνύμου από Με έως και</i></p>

	Ω).
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	<p>Μινωική Αρχαιολογία.</p> <p>Εξετάζονται όλες οι περιόδοι ανάπτυξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντιανουργία, τοιχογραφία κ.ά.), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική Ανακτορική περίοδο.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Στην ιστοσελίδα http://eclass.uoa.gr έχουν αναρτηθεί για τους φοιτητές σημειώσεις, εικόνες και βιβλιογραφία.</p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Α-Μα).</i></p> <p><i>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Με-Ω).</i></p>
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	<p>Αρχαιολογία των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων (480 π.Χ. - 1ος αι. π.Χ.).</p> <p>Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο. Συνολική θεώρηση της τέχνης με έμφαση στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική, αλλά και στην κεραμική-αγγειογραφία, τη ζωγραφική και τα ψηφιδωτά. Στάδια εξέλιξης και βασικοί χαρακτήρες. Προβλήματα της έρευνας.</p> <p>Φροντιστήριο σε αρχαιολογικούς χώρους και Μουσεία.</p> <p><i>Δ. Πλάντζος, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Α-Μα).</i></p>

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Με-Ω).

ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β΄

Βυζαντινή Αρχαιολογία Β΄.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η επισκόπηση της αρχαιολογίας και τέχνης της περιόδου από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Θα εξετασθούν μνημεία και φορητά αντικείμενα τέχνης που αντανακλούν την καλλιτεχνική παραγωγή της βασιλεύουσας και των μεγάλων κέντρων της εποχής.

Η μελέτη της ναοδομίας, που παρουσιάζει τα σημαντικότερα επιτεύγματα στην αρχιτεκτονική, θα αποτελέσει το πρώτο θέμα μελέτης και θα περιλαμβάνει την τυπολογία και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής. Συμπληρωματικά, θα γίνουν σύντομες αναφορές στην οργάνωση των πόλεων κατά την ίδια περίοδο.

Δεύτερο θέμα μελέτης θα αποτελέσει κυρίως ο ζωγραφικός διάκοσμος των ναών που μαζί με τα εικονογραφημένα χειρόγραφα και τις φορητές εικόνες - δυο τομείς στους οποίους θα γίνουν σύντομες αναφορές - συνοψίζει τις εικονογραφικές και στυλιστικές εξελίξεις στο χώρο των αναπαραστατικών τεχνών στο Βυζάντιο. Για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση της καλλιτεχνικής παραγωγής της περιόδου θα γίνουν επίσης σύντομες αναφορές στη γλυπτική σε μάρμαρο και σε έργα μικρογλυπτικής, ενώ θα παρατεθούν επιλεκτικά εκφάνσεις και άλλων τομέων καλλιτεχνικής δημιουργίας, όπως η μεταλλοτεχνία, χρυσοχοΐα, σμάλτα, γυαλί, υφάσματα,

	<p>καθώς και κεραμική και νομίσματα.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση μιας συνολικής εικόνας της αρχιτεκτονικής και της καλλιτεχνικής, γενικότερα, παραγωγής της εξεταζόμενης περιόδου, ενταγμένης μέσα στο ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό της πλαίσιο.</p> <p>Προβλέπονται επισκέψεις σε Μουσεία και συλλογές της Αθήνας, σε βυζαντινά μνημεία της Αττικής, στη μονή Οσίου Λουκά στη Βοιωτία και - εφόσον υπάρξει δυνατότητα - στο Μυστρά.</p> <p><i>Β. Κέπετζη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'</p>	<p>Η Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές σχολές, δημιουργοί</p> <p>Εξετάζεται η τέχνη (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική) του 17ου και του 18ου αιώνα στον ευρωπαϊκό χώρο. Διακρίνονται οι ιδιαιτερότητες των τεχνοτροπιών και οι επιμέρους τάσεις που αναπτύσσονται, με αναφορά σε καλλιτέχνες.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.</p> <p><i>Δ. Πανλόπουλος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Τέχνης: Βασικές αρχές</p> <p>Διδάσκεται η σημασιολογία του έργου της τέχνης, στοιχεία της τεχνικής και των υλικών της καλλιτεχνικής του διαπραγμάτευσης (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, ψηφιδωτό, κεραμική, αρχιτεκτονική, φωτογραφία), καθώς και τα γενικά χαρακτηριστικά των περιόδων που αφορούν την αρχαιότητα μέχρι και την σύγχρονη εποχή.</p>

Το μάθημα επικεντρώνεται σε σημαντικά έργα και δημιουργούς, με παράλληλη προβολή σχετικών εικόνων (slides) από την Ιστορία της Τέχνης.

Α. Σχινά, 3 ώρες

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΑ 21 Τοπογραφία
- Αρχιτεκτονική -
Πολεοδομία -
Ανασκαφική

Ι. Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών κατά τους αρχαίους και πρωτοβυζαντινούς χρόνους
Σύντομη εισαγωγή για την ιστορία της πόλεως, την ιστορία, τη διαδρομή και τα κατάλοιπα των τειχών κατά εποχές, καθώς και πλήρης παρουσίαση των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της Ακροπόλεως, της Νότιας κλιτύος, της Αρχαίας και της Ρωμαϊκής Αγοράς, του Κεραμεικού και του Ολυμπίου. Επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους (η-Τάξη: ARCH 220, ARCH 358).

Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες.

Π. Πετρίδης, 3 ώρες

ΙΙ. Ανασκαφική

Θεωρία και πρακτική άσκηση (σχετική ανακοίνωση θα αναρτηθεί στις αρχές του εαρινού εξαμήνου).

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες

ΙΑ 42 Αρχαιολογία
Ανατολικών
Πολιτισμών

Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών

Αντικείμενο της παράδοσης θα αποτελέσει η επισκόπηση της ιστορίας και αρχαιολογίας της

Εγγύς Ανατολής κατά την 2η και πρώιμη 1η χιλιετία π.Χ. Θα δοθεί έμφαση στην Ανατολία (Χεττιτική αυτοκρατορία, Φρυγία, Λυδία), την Συροπαλαιστίνη (Υστεροχεττιτικά και Αραμαϊκά βασίλεια, Ισραήλ/ Φιλισταίοι, Χαναανίτες/ Φοίνικες, Ασσυριακή εξάπλωση) και την Αίγυπτο (Νέο Βασίλειο, 3^η Ενδιάμεση Περίοδος). Ιδιαίτερες αναφορές θα γίνουν στα κείμενα της Ανατολής που αναφέρονται στο Αιγαίο (Ahhiiyawa, Keftiu, Tanaja). Για την βιβλιογραφία, εικόνες και τις σημειώσεις του μαθήματος: <http://eclass.uoa.gr> (ARCH192).

Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες

ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'

A. Επισκόπηση της γλυπτικής του 5^{ου} αι. π.Χ.

Ο 5^{ος} αι. π.Χ. αποτελεί τον χρυσό αιώνα της αρχαίας ελληνικής γλυπτικής. Χαρακτηρίζεται από τη γέννηση του κλασικού ρυθμού μετά το πέρας των περσικών πολέμων του 490 και 480/79. Η Αθήνα καθιερώνεται σαν το σημαντικότερο καλλιτεχνικό κέντρο του ελληνικού κόσμου με σπουδαιότερο μνημείο τον Παρθενώνα και τα γλυπτά του. Μεγαλύτερος γλύπτης αναδεικνύεται ο Αθηναίος Φειδίας.

Ο. Παλαγγιά, 3 ώρες

B. Κλασική Αρχιτεκτονική.

Εξετάζονται οι ναοί και τα ιερά της Ελλάδας από το 600 π.Χ. έως τον 1ο αιώνα π.Χ. Γίνεται επισκόπηση των συστατικών των ιερών και αποτυπώνεται με τρόπο συστηματικό η εξέλιξη του δωρικού και του ιωνικού ρυθμού. Θίγεται το ζήτημα της οργάνωσης του ιερού, της σημασίας

του αρχαίου ελληνικού ναού ως προϊόν σχεδίασης και των οργανικών λεπτομερειών. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία. Το μάθημα εμπλουτίζεται με διαλέξεις διακεκριμένων αρχιτεκτόνων.

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες

ΙΑ 108
Αρχαιολογία των
Ρωμαϊκών Χρόνων

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της τέχνης των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων από τον Αύγουστο, το 30 π.Χ., όταν τυπικά τελειώνει η Ελληνιστική Εποχή, μέχρι και τον Μ. Κωνσταντίνο. Εξετάζονται επίσης οι αρχές της τέχνης της περιόδου, τόσο στον ιταλικό χώρο (Ετρούσκοι, Δημοκρατική / «Ρεπουμπλικανική» Ρώμη) όσο και στην ελληνιστική Ανατολή, καθώς και η Ύστερη Αρχαιότητα, η μετάβαση δηλαδή στο χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα, μελετώνται τα ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση των καλλιτεχνικών μορφών. Έμφαση δίνεται στην αρχιτεκτονική, στη γλυπτική – ιδίως στο πορτραίτο και στα μεγάλα σύνολα γλυπτών -, και κατά δεύτερο λόγο στη ζωγραφική / ψηφιδωτά και την κεραμική. Βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και κείμενα (για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στο προσφερόμενο εγχειρίδιο) αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην η-τάξη (<http://eclass.uoa.gr/courses/ARCH274>). Επίσκεψη στη Ρωμαϊκή Συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

Προϋπόθεση για την κατανόηση του μαθήματος αποτελεί η επιτυχής περάτωση του ΙΑ 12:

	Κλασική Αρχαιολογίας Β'.
	Π. Βαλαβάνης (συντονιστής), 3 ώρες
ΙΑ 29 Ιστορία Τέχνης	<p>Η Ευρωπαϊκή τέχνη από τον Νεοκλασικισμό έως την Art nouveau (18ος -19ος αιώνας).</p> <p>Στο μάθημα εξετάζονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα και οι καλλιτεχνικές τάσεις του 18^{ου} και του 19^{ου} αιώνα: Νεοκλασικισμός, ρομαντισμός, ρεαλισμός, ιμπρεσιονισμός, μετεμπρεσιονιστικές τάσεις, συμβολισμός, Art Nouveau. Εξετάζονται οι παράγοντες που διαμόρφωσαν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ρεύματος σε μια εποχή που βασικό χαρακτηριστικό της είναι η βιομηχανική επανάσταση και η ανάπτυξη των επιστημών. Έμφαση θα δοθεί στη θεωρία της τέχνης της περιόδου 1880 -1900, γνωστή με τη φράση fin-de-siecle.</p> <p>E. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες.</p>

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ⁶

ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	<p>Προϊστορικές λιθοτεχνίες και λίθινα εργαλεία.</p> <p>Οι προϊστορικές λιθοτεχνίες και τα λίθινα εργαλεία συνιστούν ένα νέο σχετικά γνωστικό αντικείμενο της αρχαιολογικής έρευνας στη χώρα. Ως τεκμήρια ανθρώπινης δραστηριότητας, αποτελούν μια σημαντική κατηγορία αρχαιολογικού υλικού που απαντά σε όλες τις εποχές, από την Παλαιολιθική έως και την Υστερη Εποχή του Χαλκού. Τα λίθινα αποτελούν το κλειδί για την</p>
--------------------------------------	---

⁶ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>διερεύνηση και κατανόηση της ανθρώπινης νοημοσύνης, συμπεριφοράς και δεξιοτεχνίας.</p> <p>Στο μάθημα παρουσιάζεται το ιστορικό της έρευνας των λίθινων εργαλειοτεχνιών από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σχολιάζεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό υποβαθρο της έρευνας και αναπτύσσονται οι τέσσερις βασικοί άξονες της μελέτης: προσδιορισμός και διακίνηση των λίθινων πρώτων υλών, τεχνικές παραγωγής των εργαλείων και εγχειρηματικές αλυσίδες, τυπολογική προσέγγιση και λειτουργική ανάλυση. Υπογραμμίζεται η συμβολή της πειραματικής αρχαιολογίας στη κατανόηση της παραγωγής και χρήσης των λίθινων εργαλείων.</p> <p>Το μάθημα εμπλουτίζεται με πρακτική άσκηση σε λίθινες προϊστορικές συλλογές (Αττική, Ιόνια νησιά). Εκπόνηση σεμιναριακής εργασίας.</p> <p><i>Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 112 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Υλικά και διακοσμητικές τεχνικές στο προϊστορικό Αιγαίο</p> <p>Το περιεχόμενο του Σεμιναρίου συνίσταται σε μία διαχρονική εξέταση της προέλευσης, της τεχνικής επεξεργασίας και της χρήσης ποικίλων υλικών, κατά προτίμηση πολύτιμων, στα διάφορα τέχνηρα. Δίνεται έμφαση στην κοσμηματοποιία.</p> <p><i>Α. Παπαδημητρίου-Γραμμένου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μινωική Κεραμική: Τυπολογική εξέλιξη και διακοσμητικοί ρυθμοί.</p> <p>Τα βασικά στάδια εξέλιξης της μινωικής κεραμικής. Τεχνικές, τυπολογία, διακοσμητικοί ρυθ-</p>

	<p>μοί, ανά περίοδο. Τα κυριότερα προβλήματα που αφορούν τη χρονολόγηση κεραμικών ομάδων.</p> <p>Αξιολόγηση με γραπτή εργασία, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία.</p> <p><i>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 13 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Ταφικά έθιμα και οι αντιλήψεις για τον Κάτω Κόσμο στην ανατολική Μεσόγειο κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου.</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη των ταφικών εθίμων στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου (Ανατολία, Συροπαλαιστίνη, Αίγυπτος). Οι αρχαιολογικές μαρτυρίες θα συνδεθούν με διαθέσιμα κείμενα από την Εγγύς Ανατολή, συμπεριλαμβανομένης και της Μεσοποταμίας, που μας επιτρέπουν να ανασυνθέσουμε τις αντιλήψεις που είχαν οι άνθρωποι εκείνης της εποχής σχετικά με τον Κάτω Κόσμο και την μεταθανάτια ύπαρξη. Για βιβλιογραφία, εικόνες και τις σημειώσεις του μαθήματος: http://eclass.uoa.gr/courses/ARCH351.</p> <p><i>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες.</i></p>

ΣΑ 84 Κλασική Αρχαιολογία

Μιξάνθρωποι: Οι μύθοι της μεταμόρφωσης στην αρχαϊκή και κλασική εικονογραφία

Στην αρχαία ελληνική μυθολογία συναντούμε ένα πλήθος μύθων που περιλαμβάνουν διάφορα επεισόδια μεταμόρφωσης θεών, ηρώων και θνητών, οι οποίοι μετατρέπονται σε ζώα, σε φυτά αλλά και σε αντικείμενα. Η καταγωγή και η ερμηνεία αυτών των μύθων, από τους παλαιότερους που διασώζουν ο Όμηρος και ο Ησίοδος μέχρι και το πλούσιο υλικό που προσφέρει το αρχαίο ελληνικό θέατρο και, αργότερα, η λογοτεχνία της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής, έχουν απασχολήσει ιδιαίτερα την έρευνα.

Είναι γεγονός ότι ένα φανταστικό επεισόδιο, όπως η μεταμόρφωση, είναι πιο εύκολο να το διηγηθεί κανείς με τον προφορικό ή γραπτό λόγο, παρά να το απεικονίσει. Στο σεμινάριο θα εστιάσουμε την προσοχή μας στον δεύτερο (και πιο πολύπλοκο) τρόπο αφήγησης των μύθων της μεταμόρφωσης, και συγκεκριμένα στην εικαστική – οπτική αφήγησή τους κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή. Καθώς ο κύριος όγκος των εικαστικών αφηγήσεων εκείνων των περιόδων βρίσκεται στα αγγεία του 6ου, 5ου και 4ου αι. π.Χ., αυτά θα είναι οι κύριοι (αλλά όχι οι μοναδικοί) οπτικοί οδηγοί μας. Θα αναφερθούμε συνοπτικά στις σημαντικότερες απεικονίσεις

	<p>μεταμόρφωσης, θα σχολιάσουμε τις πηγές έμπνευσης και τις επιλογές των δημιουργών τους, θα συζητήσουμε τους οπτικούς κώδικες που χρησιμοποιούν και θα συγκρίνουμε, κατά περίπτωση, την εικαστική και τη φιλολογική αφήγηση των μυθικών μεταμορφώσεων. Το μάθημα υποστηρίζεται από η-τάξη.</p> <p>Το σεμινάριο περιλαμβάνει υποχρεωτική εκπόνηση εργασίας και προφορική παρουσίασή της.</p> <p><i>Ε. Κεφαλίδου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 209 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων</p>	<p>Ελληνικές πόλεις και ιερά κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο.</p> <p>Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εξέταση της εικόνας των ελληνικών πόλεων και ιερών κατά τους ρωμαϊκούς αυτοκρατορικούς χρόνους (30 π.Χ. - 4ος αι. μ.Χ.). Ποιες αλλαγές επέρχονται και πού οφείλονται; Από την ελληνική Αγορά στο ρωμαϊκό Forum. Αυτοκρατορική λατρεία, αυτοκρατορικές και ιδιωτικές χορηγίες. Οι ευεργεσίες ως μέσο ατομικής προβολής.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτική εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας. Προϋπόθεση για την κατανόηση του σεμιναρίου είναι η επιτυχής περάτωση (ή η παράλληλη παρακολούθηση) του υποχρεωτικού μαθήματος κατεύθυνσης ΙΑ 108 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων.</p> <p><i>Στ. Κατάκης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 03 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Βυζαντινή και Βενετική Κρήτη (10^{ος}-15^{ος} αι.): Αρχαιολογία, μνημεία, καλλιτεχνική παραγωγή και οι σχέσεις με άλλες περιοχές.</p> <p>Στο σεμινάριο θα μελετηθούν οι αρχαιολογικές</p>

	<p>μαρτυρίες και τα μνημεία της Κρήτης που χρονολογούνται από τη δεύτερη βυζαντινή περίοδο και τους τρεις πρώτους αιώνες της βενετικής κυριαρχίας της μεγαλονήσου με σκοπό τη διερεύνηση της σημασίας της στα πλαίσια της Βυζαντινής τέχνης. Έμφαση θα δοθεί στη μνημειακή ζωγραφική και τις σχέσεις της με την Κωνσταντινούπολη, την Πελοπόννησο, νησιά του Αιγαίου και άλλα μέρη του ελλαδικού χώρου αλλά και στις ιδιαιτερότητες της τοπικής παραγωγής.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες. Εκπαιδευτική εκδρομή στην Κρήτη.</p> <p><i>Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΑ 69 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Κοσμικά θέματα στη Βυζαντινή Τέχνη</p> <p>Σκοπός του σεμιναρίου είναι αφενός η διερεύνηση του χαρακτηρισμού ενός εικονογραφικού θέματος ως κοσμικού στα πλαίσια της Βυζαντινής Τέχνης, καθώς και οι σχέσεις του με την θεματολογία της Ύστερης Αρχαιότητας. Αφετέρου, η εξέταση του είδους των αντικειμένων (κυρίως έργων μικροτεχνίας, αλλά και εικονογραφημένων χειρογράφων), στα οποία απεικονίζονται παραστάσεις μη θρησκευτικού περιεχομένου: ποια τα προτιμώμενα υλικά και η κατανομή τους στις διάφορες περιόδους, ποιες οι εικονογραφικές συνέχειες ή οι νεωτερισμοί;</p> <p>Ο βαθμός θα αποτελεί συνάρτηση της παρακολούθησης του σεμιναρίου, της προφορικής παρουσίασης του θέματος και της γραπτής εργασίας.</p> <p><i>Β. Κέπετζη, 3 ώρες.</i></p>

ΣΑ27

Μουσειολογία

Τα μουσεία στη σύγχρονη κοινωνία: αξίες, ρόλοι, κοινωνικές ομάδες, δράσεις

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδείξει τις πολλαπλές αξίες των μουσείων και να εξοικειώσει τους φοιτητές με πολιτικές και πρακτικές που προάγουν τον εκπαιδευτικό και κοινωνικό ρόλο των μουσείων ως οργανισμών ανοικτών στην κοινωνία.

Το μάθημα αρθρώνεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος αναλύονται βασικές θεωρίες και αρχές της μουσειακής εκπαίδευσης, η έννοια του μουσείου ως χώρου αυτόβουλης μάθησης, και το πεδίο της μελέτης των επισκεπτών μουσείων.

Στο δεύτερο μέρος μελετάται ο ρόλος του μουσείου ως φορέα δημιουργίας κοινωνικών διεργασιών και σχέσεων, και παράλληλα σχολιάζονται έννοιες-κλειδιά όπως: μουσεία και κοινότητες, μουσεία και ταυτότητα, μουσεία και κοινωνική συνοχή, μουσεία και μνήμη.

Το τρίτο μέρος περιλαμβάνει τις προφορικές παρουσιάσεις των υποχρεωτικών εργασιών των φοιτητών, οι οποίες αποτελούν μια σειρά από ενδεικτικές μελέτες περίπτωσης από ελληνικά και ξένα μουσεία και σχετίζονται με τη θεματολογία των δύο προηγούμενων μερών.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα σχεδιαστεί μία ομαδική συμμετοχική δράση με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων που εορτάζεται κάθε χρόνο την 18^η Μαΐου. Όλο το υλικό του μαθήματος θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα η-τάξη, μαζί με πλούσια βιβλιογραφία. Θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες επισκέψεις σε

μουσεία της Αθήνας.

Σεμινάριο με υποχρεωτική παρακολούθηση και εκπόνηση γραπτής εργασίας, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση.

Μ. Μούλιον, 3 ώρες.

Β. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΙΑ 202
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Η εμφάνιση και εξέλιξη του ανθρώπου και οι πρώτες κοινωνίες.

Η εμφάνιση του ανθρώπου (Homo) στην Αφρική και η παραγωγή των πρώτων λίθινων εργαλείων σηματοδοτούν την αρχή της Παλαιολιθικής εποχής, γύρω στα 2,5 εκ. χρόνια, το τέλος της οποίας επέρχεται κατά τη 10^η χιλιετία π.Χ., με την τήξη των παγετώνων, την άνοδο της θερμοκρασίας και τη βελτίωση του κλίματος. Η Παλαιολιθική εποχή χαρακτηρίζεται από την σύσταση των πρώτων ανθρωπίνων ομάδων και την οργάνωση και λειτουργία των πρώτων κοινωνιών. Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη των συνθηκών εμφάνισης και εξέλιξης του ανθρωπίνου γένους τόσο από την πλευρά της φυσικής όσο και της κοινωνικής ανθρωπολογίας. Θα μελετηθούν κατά σειρά η Προϊμή Παλαιολιθική στην Αφρική και την Ευρώπη και η επιμόνη των πρώτων εργαλείων, η Μέση Παλαιολιθική και τα επιτεύγματα του ανθρώπου του Νεάντερταλ και τέλος η Υστερη Παλαιολιθική και ο πολιτισμός του Σύγχρονου Ανθρώπου. Ιδιαίτερη μνεία θα γίνει στα

	<p>αρχαιολογικά ευρήματα της Ελλάδας και της Βαλκανικής.</p> <p>Το μάθημα εμπλουτίζεται με προβολή ντοκιμαντέρ και επισκέψεις σε μουσεία. Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν συμμετοχή σε ανασκαφή παλαιολιθικής θέσης στο εξωτερικό.</p> <p><i>Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μινωική Εικονογραφία</p> <p>Εξετάζεται η Μινωική εικονογραφία μέσα από την τέχνη της μεγάλης ζωγραφικής (τοιχογραφίες), σε συνδυασμό με την αντίστοιχη θεματική της σφραγιδογλυφίας, της ελεφαντουργίας, φαγεντιανουργίας και λιθοτεχνίας.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση και συζήτηση των ζητημάτων που θέτει η εικονογραφία αναφορικά με την πρόσληψη και την ερμηνεία των εικόνων, αλλά και τη σημασία τους για τη μινωική κοινωνία.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.</p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΙΑ 201 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Η γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων (323-30 π.Χ.).</p> <p>Η γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων είναι εξαιρετικά πλούσια σε θεματολογία και στυλιστικά ρεύματα. Διακρίνεται ταυτόχρονα για την κατάκτηση της τρίτης διάστασης και τις επαναστατικές τάσεις αλλά και για τον κλασικισμό της και αναπτύσσεται η τέχνη του πορτραίτου. Η Αθήνα χάνει την πρωτοκαθεδρία σαν καλλιτε-</p>

χνικό κέντρο και το κέντρο βάρους μετατοπίζεται στην Αλεξάνδρεια, την Πέργαμο και την Ρόδο. Εξετάζεται επίσης και η γλυπτική των εσχατιών της ελληνοιστικής οικουμένης, όπως είναι η Βακτριανή και η Κομμαγηνή.

Ο. Παλαγγιά, 3 ώρες.

ΙΑ 65 Κλασική Αρχαιολογία

Οι χρήσεις του σώματος στην αρχαιοελληνική τέχνη: διεπιστημονικές προσεγγίσεις

Το μάθημα εστιάζεται στη διαχρονική απεικόνιση του ανθρώπινου σώματος στην αρχαία ελληνική τέχνη, με έμφαση στη γλυπτική. Μέσω μιας διεπιστημονικής προσέγγισης, που επεκτείνεται στη μεθοδολογία επιστημονικών κλάδων όπως η κοινωνική ανθρωπολογία, η θεωρία της λογοτεχνίας, οι πολιτισμικές σπουδές και η ψυχανάλυση, εξετάζονται θέματα όπως: αριστοκρατικά και δημοκρατικά ιδεώδη στην ελληνική τέχνη· η υλικότητα του βλέμματος· έμφυλες ταυτότητες στην αρχαιοελληνική κοινωνία· παιδευαστικό ήθος και αρχαίες κοινωνίες· η πρόσληψη του κλασικού σώματος στις νεωτερικές κοινωνίες της Δύσης.

Το μάθημα υποστηρίζεται από παράλληλη ηλεκτρονική τάξη (e-class: ARCH432), μέσω της οποίας διακινούνται σημειώσεις, βιβλιογραφία / δικτυογραφία και άλλο εποπτικό υλικό, όπως εικόνες και βίντεο.

Προαιρετική γραπτή εργασία.

Δ. Πλάντζος, 3 ώρες.

**ΙΑ 113 Κλασική
Αρχαιολογία**

**Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της
κλασικής εποχής**

Εξετάζεται η εξέλιξη των σχημάτων, της εικονογραφίας και των τεχνικών κατασκευής των αττικών ερυθρόμορφων αγγείων από τα μέσα περίπου του 5ου αιώνα π.Χ. μέχρι και τις τελευταίες δεκαετίες του 4ου αιώνα π.Χ., οπότε σταματά οριστικά η παραγωγή τους. Παρακολουθώντας τα έργα των σημαντικότερων αγγειογράφων και κεραμικών εργαστηρίων θα διερευνήσουμε τα σχήματα και τις χρήσεις των αγγείων, καθώς και την εξάπλωσή τους, μέσω του εμπορίου, σε όλη τη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο.

Παράλληλα, θα εξετάσουμε την εξέλιξη του πλούσιου εικονιστικού τους θεματολογίου, το οποίο περιλαμβάνει σκηνές της καθημερινής ζωής, της μυθολογίας, της λατρείας κτλ., και θα ανιχνεύσουμε τους απόηχους που αποτυπώθηκαν στα εικαστικά έργα από τα σημαντικά ιστορικά γεγονότα της εποχής: από την ακμή και την ηγεμονία της Αθήνας μετά τους Περσικούς πολέμους, μέχρι τον Πελοποννησιακό πόλεμο, τους νέους συσχετισμούς πολιτικών και οικονομικών δυνάμεων που ακολούθησαν, και την τελική άνοδο και επικράτηση του Βασιλείου της Μακεδονίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνουν επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και άλλα Μουσεία της Αθήνας. Το μάθημα υποστηρίζεται από η-τάξη.

Ε. Κεφαλίδου, 3 ώρες.

ΙΑ 105 Βυζαντινή

Η μεσοβυζαντινή Αττική (9ος-12ος αι.)

Αρχαιολογία

Η Αττική αποτελεί μία από τις πρώτες σε αριθμό σωζόμενων μεσοβυζαντινών μνημείων περιοχές της Ελλάδας, τα οποία αντιπροσωπεύουν την μεγάλη άνθησή της από τα μέσα του 9ου αιώνα ως το 1204. Το μάθημα θα επικεντρωθεί στη μνημειακή τοπογραφία της περιοχής, με αφετηρία την οικιστική οργάνωση και αναφορές στις οχυρώσεις, την αρχιτεκτονική των κατοικιών και των βιοτεχνικών κτιρίων, τη ναοδομία και τη μοναστηριακή αρχιτεκτονική. Θα εξεταστούν επίσης τα κύρια δείγματα των τεχνών που καλλιεργήθηκαν στην περιοχή (αρχιτεκτονική γλυπτική και εντοίχια ζωγραφική).

Μάθημα με επισκέψεις σε μνημεία της περιοχής (μονές Καισαριανής και Δαφνίου, μνημεία Μεσογείων) και στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο.

Γ. Πάλλης, 3 ώρες.

ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης

Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.

Εξετάζονται η διδασκαλία του μαθήματος της χαρακτικής στο Βασιλικό Πολυτεχνείο και στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, οι καθηγητές και οι μαθητές. Μελετώνται χαρακτες και καλλιτέχνες που επιδόθηκαν στη χαρακτική, γίνεται η διάκριση ανάμεσα στον βιοτέχνη και στον καλλιτέχνη χαρακτή, αναλύονται χαρακτηριστικά έργα και προβάλλονται συμμετοχές τους σε καλλιτεχνικές εκθέσεις, μνημονεύεται ο εφαρμοσμένος ρόλος της χαρακτικής, αναδεικνύεται η σύνδεσή της με την τυπογραφία κατά τον 19ο αιώνα, ερευνάται η απήχηση των θεμάτων της στις κοινωνικές τάξεις και ο ρόλος της στη διαμόρφωση

της ιστορικής πραγματικότητας.

Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων, πινακοθηκών και αιθουσών τέχνης, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων χαρακτών.

Εργασίες προαιρετικές.

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες.

ΙΑ 101

Μουσειολογία

Μουσειακές εκθέσεις: από τον ερμηνευτικό σχεδιασμό, στην οργάνωση και εμπειρία της έκθεσης

Οι μουσειακές εκθέσεις συγκροτούν ίσως το κυριότερο επικοινωνιακό σύστημα που διαθέτουν τα μουσεία για τη δημόσια προβολή των συλλογών τους, την παρουσίαση ποικίλων θεμάτων και τη διάχυση μηνυμάτων με στόχο την προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη διαλόγου με διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και ουσιαστικά την κατανόηση του κόσμου.

Η οργάνωση μουσειακών εκθέσεων είναι πολυσύνθετη διαδικασία που συνδυάζει τη θεωρία και την πράξη και συμπυκνώνει δημιουργικά τις βασικές λειτουργίες του μουσείου: έρευνα και ερμηνεία, τεκμηρίωση και ορθή διαχείριση των συλλογών, οργάνωση του χώρου, επιλογή ερμηνευτικών μέσων και δημιουργία εμπειριών, επικοινωνία, γνωριμία με τους επισκέπτες και συνεργασία με την κοινότητα.

Στόχος του μαθήματος είναι να μελετήσει αναλυτικά τα 'γιατί', 'πού', 'πώς' και 'για ποιους' διαφορετικών τύπων μουσειακών εκθέσεων στην

Ελλάδα και στον κόσμο. Η θεωρητική επισκόπηση θα αποτελέσει το πλαίσιο αναφοράς για τον δημιουργικό πειραματισμό των φοιτητών στον ερμηνευτικό σχεδιασμό και τα βασικά στάδια σύνταξης μιας μουσειολογικής μελέτης, με έμφαση στην ερμηνεία αρχαιολογικού υλικού.

Η διδασκαλία βασίζεται στη χρήση των νέων τεχνολογιών (πλούσιο Ο/Α υλικό, αξιοποίηση της πλατφόρμας η-τάξη), στη διεξαγωγή συζήτησης και δημιουργικών ασκήσεων με βάση συγκεκριμένο μουσειακό υλικό, καθώς και σε στοχευμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.

Μ. Μούλιον, 3 ώρες.

**ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012
ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
(Βλ. σ. 37)**

- Η Πρακτική Άσκηση καλύπτει τρία πεντάωρα και ένα εξάωρο, τα οποία διδάσκονται σε απογευματινή βάση, στο δεύτερο μισό του Οκτωβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους. Για την ακαδημαϊκή χρονιά 2013 -2014 η Πρακτική Άσκηση θα διδαχθεί σε δύο αλληπάληλους κύκλους, από Παρασκευή 22 Νοεμβρίου έως και Παρασκευή 29 Νοεμβρίου 2013. Έναρξη καθημερινά: ώρα 2μ.μ. Σάββατο και Κυριακή η άσκηση θα ξεκινά 9π.μ.).
- Ο κύκλος της Πρακτικής Άσκησης είναι τετραήμερος και επαναλαμβάνεται, ακόμη μία φορά, ούτως ώστε οι φοιτητές/τριες να έχουν δυνατότητα παρακολούθησης ή μη μιας ημέρας ή κάποιων ωρών, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα του χρόνου τους. **Στο τέλος, πάντως, των οκτώ ημερών λειτουργίας του Προγράμματος, ο κάθε φοιτητής/η κάθε φοιτήτρια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει τον κύκλο στην πληρότητά του.**
- Ο κύκλος είναι υποχρεωτικός για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας και συνδυάζεται με το μάθημα της Μεθοδολογίας της Ιστορίας (υποχρεωτικό κατεύθυνσης, στο πέμπτο εξάμηνο σπουδών των φοιτητών της Κατεύθυνσης Ιστορίας), με την έννοια ότι **δεν θα μπορεί κανείς να εξετασθεί στο συγκεκριμένο μάθημα, εάν δεν έχει παρακολουθήσει ανελλιπώς την Πρακτική Άσκηση.** Εξ αυτού, στην Άσκηση αυτή, θα κρατούνται, αυστηρά, παρουσίες κατά ημέρα και ώρα.

Η Πρακτική Άσκηση έχει ως εξής:

A) Πεντάωρο	1 ώρα	Οι πηγές. Μια πρώτη κατάταξη
	1 ώρα	Επιγραφική
	1 ώρα	Νομισματική
	1 ώρα	Αρχαία Ελλάδα: πηγές και κείμενα
	1 ώρα	Αρχαία Ελλάδα: αρίθμηση και μέτρηση του χρόνου
B) Εξάωρο	1 ώρα	Ρώμη: πηγές και κείμενα
	1 ώρα	Ρώμη: αρίθμηση και μέτρηση του χρόνου
	2 ώρες	Ελληνική Παλαιογραφία
	2 ώρες	Λατινική Παλαιογραφία
Γ) Πεντάωρο	1 ώρα	Βυζάντιο: πηγές και κείμενα
	1 ώρα	Βυζάντιο: αρίθμηση και μέτρηση του χρόνου
	1 ώρα	Οθωμανική Αυτοκρατορία: πηγές και κείμενα
	1 ώρα	Ισλάμ: αρίθμηση και μέτρηση του χρόνου
	1 ώρα	Νεότερος και Σύγχρονος Ελληνισμός: πηγές και κείμενα
Δ) Πεντάωρο	1 ώρα	Μεσαιωνική και Νεότερη Ευρώπη: πηγές και κείμενα
	1 ώρα	Ο Σύγχρονος Κόσμος: πηγές και κείμενα
	1 ώρα	Συγγραφή εργασίας
	2 ώρες	Ψηφιακά εργαλεία έρευνας

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ο Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους τους φοιτητές, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, να παρακολουθήσουν ειδικές πρακτικές ασκήσεις που προσφέρονται από μέλη ΕΕΔΙΠ του τομέα.

Τα μαθήματα θα γίνονται και στα δύο εξάμηνα, θα σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα μέλους ΔΕΠ και θα έχουν δίωρη διάρκεια.

Α. Εφαρμογές σε τεχνικές και υλικά της Γλυπτικής (σε σχέση με τα μαθήματα που άπτονται θεμάτων γλυπτικής)

Χειμερινό Εξάμηνο:

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών μορφών και η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες. - Μέσα της Γλυπτικής. - Τεχνικές: συμβατικές μέθοδοι και ιδίωμα. - Οπτικά και απτικά φαινόμενα: επικοινωνία και απόκριση. - Από τη σπουδή στο πρόπλασμα: θετικός και αρνητικός χώρος, - σχεδιαστική αντιμετώπιση των στοιχείων της σύνθεσης: γραμμή, σχήμα και φόρμα, αναλογίες, κλίμακα και μέγεθος, τονική και ποσοτική τάξη, ρυθμός και ποικιλία, υφή, χρώμα. - Προσθετικός και αφαιρετικός τρόπος πλαστικής. - Ολόγλυφο/ανάγλυφο έργο: ειδικά προβλήματα και διαφορές. - Ασκήσεις στα τέσσερα είδη του αναγλύφου.

Λάμπρος Αραχωβίτης

Εαρινό Εξάμηνο:

Κλίμακες και αναλογίες: πρακτικές γεωμετρικές μέθοδοι μεταφοράς σημείων, σμίκρυνσης και μεγέθυνσης. - Κλασικοί, μεσαιωνικοί και αναγεννησιακοί κανόνες και πειράματα. - Μήτρες και εκμαγεία: οι τεχνικές παραγωγής αντιγράφων από την αρχαιότητα έως σήμερα. - Οι αισθητές ιδιότητες των υλικών και οι εφαρμογές τους: Τερακότα – Χαλκοχυτική – Μαρμαρογλυπτική (με επισκέψεις σε εργαστήρια).

Λάμπρος Αραχωβίτης

B. Τεχνικές συντήρησης στην ανασκαφή και στο εργαστήριο (σε σχέση με το μάθημα ΙΑ 21 Τοπογραφία - Ανασκαφική)

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

Εξετάζεται η σημασία της συντήρησης για την ανασκαφή, μελέτη, δημοσίευση, διατήρηση και αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων και ευρημάτων. Εξετάζονται οι «πρώτες βοήθειες» που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή απόσπαση αντικειμένων κατασκευασμένων από ευαίσθητα υλικά ή με μεγάλο βαθμό φθοράς. Παρουσιάζονται επίσης οι τεχνικές που εφαρμόζονται στο εργαστήριο για τη συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων από διαφορετικές πρώτες ύλες, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και με τη μορφή πρακτικών ασκήσεων στον εργαστηριακό χώρο της Μονάδας Συντήρησης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε ανασκαφές και σε χώρους όπου εκτελούνται εργασίες συντήρησης ή άλλες εργασίες σχετικές με το αντικείμενο.

Μισέλ Ρογκενμπούκε, 2 ώρες

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Ο χώρος της Προϊστορικής Αρχαιολογίας διοργανώνει σειρά ελεύθερων σεμιναρίων για την **αρχαιομετρία**, τα οποία μπορούν να παρακολουθήσουν όσοι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές ενδιαφέρονται.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Αρχαιομετρικές προσεγγίσεις στη μελέτη της αρχαίας κεραμικής.

Εκτός από την παραδοσιακή προσέγγιση για τη χρονολόγηση, τη μορφή και διακόσμηση των αγγείων, τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται στη μελέτη των κεραμικών συνόλων

αρχαιομετρικές μέθοδοι ανάλυσης που αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για την αρχαιολογική ερμηνεία.

Το ελεύθερο αυτό σεμινάριο χωρίζεται σε δύο μέρη, στα οποία εξετάζονται οι αρχαιομετρικές αναλύσεις για την παραγωγή και τη διακίνηση της κεραμικής από τη Δρ. Ελένη Νοδάρου (Ινστιτούτο Μελέτης Προϊστορίας του Αιγαίου Αν. Κρήτης), και για τα οργανικά κατάλοιπα από το εσωτερικό των αγγείων από τη Δρ. Μαρία Ρούμπου (Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και University of Bradford).

Δίωρο σεμινάριο, με επισκέψεις σε αρχαιομετρικά εργαστήρια της Αθήνας.

Αρχαιολογική Φωτογραφία: Τεχνική-Αισθητική-Δεοντολογία

Γιώργος Σταθόπουλος, 3 ώρες

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Αρχαιομετρικές προσεγγίσεις στη μελέτη της αρχαίας μεταλλουργίας

Παρουσιάζονται τα βασικότερα στάδια της επεξεργασίας των μετάλλων και της παραγωγής μεταλλικών αντικειμένων. Επίσης, γίνεται συνοπτική αναφορά στις βασικότερες αρχαιομετρικές μεθόδους ανάλυσης για την διαπίστωση της προέλευσης των πρώτων υλών, της τεχνολογίας κατασκευής και της διακίνησης των μεταλλικών αντικειμένων.

Δίωρο σεμινάριο, με επισκέψεις σε αρχαιομετρικά εργαστήρια της Αθήνας.

Αρχαιολογία του πεδίου : Επιφανειακή έρευνα-Χαρτογραφία-Αρχαιομετρία.

Γιώργος Σταθόπουλος, 3 ώρες

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ / ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

(σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας)

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

ΙΑ 01 (ΚΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία.

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Πέππα

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 02 (ΚΙΑ 02) Προϊστορική – Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία.

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία. Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Εποχή του Λίθου και Εποχή του Χαλκού. Γενική επισκόπηση. (εαρινό εξάμηνο)

Α. Γραμμένου, Α. Χασιακού.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΚΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'.

Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ.Χ.). (εαρινό εξάμηνο)

Γ. Πάλλης

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΜΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία.

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνοιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*

(χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Πέππα

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

ΙΑ 02 (ΜΙΑ 02) Προϊστορική – Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία. Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Εποχή του Λίθου και Εποχή του Χαλκού. Γενική επισκόπηση. (εαρινό εξάμηνο)

Α. Γραμμένου, Α. Χασιακού.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΜΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'.

Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ.Χ.). (εαρινό εξάμηνο)

Γ. Πάλλης

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΓΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία.

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνοιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*

(χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Πέππα

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας, Υμνογραφίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

**Για το ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ – ΨΥΧΟ-
ΛΟΓΙΑΣ**

Υποχρεωτικά:

Για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α:

Η Τέχνη της Αναγέννησης στην Ευρώπη. Ζωγραφική, Γλυπτική, Χαρακτική, Αρχιτεκτονική στην Ιταλία και στις Κάτω Χώρες. Τάσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί.

Εργασίες προαιρετικές* (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Μαυρομιχάλη.

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β':

Η Τέχνη του Μπαρόκ στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί. (εαρινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος.

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

ΙΑ01.Α Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*.

(χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Πέππα

ΙΑ01.Β (64861) Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης

Διδάσκονται οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν σχετικά με τις ερμηνείες των έργων τέχνης, από την αρχαιότητα μέχρι τους νεότερους χρόνους. Το μάθημα επικεντρώνεται περισσότερο στην ευρωπαϊκή περίοδο που καλύπτει ιστορικά το διάστημα από τον 11ο μέχρι και τον 18ο αιώνα. Παράλληλα, διδάσκονται στοιχεία από την θεωρία της "δημιουργικής φαντασίας" τα οποία αφορούν, τόσο στον καλλιτέχνη, όσο και στον αποδέκτη (θεατή) του έργου της τέχνης. Υπάρχει επιπλέον προβολή και εικόνων από όλο το φάσμα της τέχνης (παλαιότερης και νεότερης), όπου συνδυαστικά αναπτύσσονται οι ερμηνευτικές εκδοχές των θεωριών που προαναφέρονται.*

(χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Αθ. Σχινά

ΙΑ 131 Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (εαρινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

Για την Κατεύθυνση Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ 01.Α Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*.

(χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Πέππα

ΙΑ01.Β (64861) Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης

Διδάσκονται οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν σχετικά με τις ερμηνείες των έργων τέχνης, από την αρχαιότητα μέχρι τους νεότερους χρόνους. Το μάθημα επικεντρώνεται περισσότερο στην ευρωπαϊκή περίοδο που καλύπτει ιστορικά το διάστημα από τον 11ο μέχρι και τον 18ο αιώνα. Παράλληλα, διδάσκονται στοιχεία από την θεωρία της "δημιουργικής φαντασίας" τα οποία αφορούν, τόσο στον καλλιτέχνη, όσο και στον αποδέκτη (θεατή) του έργου της τέχνης. Υπάρχει επιπλέον προβολή και εικόνων από όλο το φάσμα της τέχνης (παλαιότερης και νεότερης), όπου συνδυαστικά αναπτύσσονται οι ερμηνευτικές εκδοχές των θεωριών που προαναφέρονται.*

(χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Αθ. Σχινά

ΙΑ 131 Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (εαρινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

Για τα ΤΜΗΜΑΤΑ: ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ, ΑΓΓΛΙΚΗΣ, ΓΑΛΛΙΚΗΣ, ΙΤΑΛΙΚΗΣ, ΚΑΙ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Επιλεγόμενα

ΙΑ01.Α Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*.

(χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Πέππα

ΙΑ01.Β (64861) Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης

Διδάσκονται οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν σχετικά με τις ερμηνείες των έργων τέχνης, από την αρχαιότητα μέχρι τους νεότερους χρόνους. Το μάθημα επικεντρώνεται περισσότερο στην ευρωπαϊκή περίοδο που καλύπτει ιστορικά το διάστημα από τον 11ο μέχρι και τον 18ο αιώνα. Παράλληλα, διδάσκονται στοιχεία από την θεωρία της "δημιουργικής φαντασίας" τα οποία αφορούν, τόσο στον καλλιτέχνη, όσο και στον αποδέκτη (θεατή) του έργου της τέχνης. Υπάρχει επιπλέον προβολή και εικόνων από όλο το φάσμα της τέχνης (παιλαιότερης και νεότερης), όπου συνδυαστικά αναπτύσσονται οι ερμηνευτικές εκδοχές των θεωριών που προαναφέρονται.*

(χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Αθ. Σχινά

ΙΑ 131 Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (εαρινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

Π 10Φ (ΚΠ01) Αρχαία Ιστορία Α:

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων*. (χειμερινό εξάμηνο)

Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες.

Π 11ΑΤ (ΚΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο Γ' έως τον Διοκλητιανό). (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ψωμά, 3 ώρες.

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Ε. Χρήστου, 3 ώρες.

Π 20 (ΚΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Υποχρεωτικά:

Π 13ΑΤ (ΜΠ03) Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Ε. Χρήστου, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΜΠ01) Αρχαία Ιστορία Α:

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων*. (χειμερινό εξάμηνο)

Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΜΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο Γ'έως τον Διοκλητιανό). (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ψωμά, 3 ώρες.

Π 20 (ΜΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΓΠ01) Αρχαία Ιστορία Α:

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων* (χειμερινό εξάμηνο)

Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες.

Π 11ΑΤ (ΓΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως το

Διοκλητιανό) (χειμερινό εξάμηνο)
Σ. Ψωμά, 3 ώρες.

Π 13ΑΤ (ΓΠ03) Βυζαντινή Ιστορία * (εαρινό εξάμηνο)
Ε. Χρήστου, 3 ώρες.

Π 20 (ΓΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)
Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Υποχρεωτικά:

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία*:

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Μπουρατζέλης, 3 ώρες.

Π 213 Βυζαντινή Ιστορία *

(εαρινό εξάμηνο)

Ε. Χρήστου, 3 ώρες.

ΙΥ 20 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες.

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'.

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.). (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Κωνσταντινίδου, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Μα, 3 ώρες

Α. Παπαδία-Λάλα, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Με-Ω, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Πρόγραμμα Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία*:

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και της Ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Ε. Χρήστου, 3 ώρες

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.). (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Α. Παπαδία-Λάλα, Με-Ω, 3 ώρες.

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες.

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Επιλεγόμενα

ΕΕΙ01 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες.

ΕΙ10 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Επιλεγόμενο

64679 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο).

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Υποχρεωτικό:

72ΚΟΙ 009 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες.

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Υποχρεωτικό

ΓΠ02 Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (χειμερινό/εαρινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Παρακαλούνται οι φοιτητές των άλλων Τμημάτων, όταν το μάθημα δεν προσφέρεται σε ιδιαίτερες για το Τμήμα τους ώρες, να δηλώνουν τη συμμετοχή τους στους διδάσκοντες με την έναρξη των μαθημάτων, ανεξάρτητα από την ημερομηνία εγγραφής και δήλωσης στη Γραμματεία. Στην περίπτωση αυτή, ως ανώτατο όριο καθορίζεται ο αριθμός των 150 φοιτητών ανά διδάσκοντα (κατά σειρά προτεραιότητας).

Για το ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

83105 Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

83205 Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Γαρδίκας, Α-Μα, 3 ώρες.

Δ. Λαμπροπούλου, Με-Ω, 3 ώρες.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγών φοιτητών με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ERASMUS), υπάρχει δυνατότητα υποτροφιών, διάρκειας 1-2 εξαμήνων, για τους φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα οι διδακτικές μονάδες και οι βαθμοί, που αποκτώνται στο ξένο πανεπιστήμιο, μεταφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, κατόπιν συνεννοήσεως με τους υπευθύνους συντονιστές, αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή του Τμήματός μας.

Πληροφορίες παρέχονται από τους αρμόδιους συντονιστές.

Ακολουθεί πίνακας συνεργαζόμενων πανεπιστημίων, γνωστικών αντικειμένων και υπευθύνων συντονιστών.

Συνεργαζόμενα Παν/μια	Γνωστικό αντικείμενο	Υπεύθυνοι Συντονιστές
ΑΥΣΤΡΙΑ		
Graz	έμφαση στην Ιστορία	Ό. Κατσιαρδή-Hering
Βιέννη	έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Κλασική Αρχ.	Μ. Ευθυμίου Ό. Παλαγγιά
Innsbruck	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
ΒΕΛΓΙΟ		
Βρυξέλλες	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ		
Σόφια	έμφαση στην Ιστορία	Ό. Κατσιαρδή-Hering
ΓΑΛΛΙΑ		
Angers	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Μπιργάλιας
Caen Basse Normandie	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Grenoble II	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Lille III	έμφαση στην Ιστορία και Αρχ.	Π. Πετρίδης
Marseille I (Aix-en- Provence)	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Π. Πετρίδης
Nancy II	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ψωμά
Nice Sophia	έμφαση στην Περιβ. Αρχαιολ.	Λ. Καραλή
Antipolis		
PARIS I (Panthéon - Sorbonne)	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Μ. Παναγιωτίδη
PARIS IV, Sorbonne	έμφαση στη Ιστορία	Σ. Ψωμά
PARIS X, Nanterre	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Μπιργάλιας
PARIS, École	μπτχ. Ιστορίας	Κ. Γαρδίκια

Pratique des Hautes Études			
PARIS, École Pratique des Hautes Études	έμφαση στην Αρχαιολογία		Ο. Παλαγγιά
PARIS, École Nationale de Chartes	έμφαση στην Ιστορία		Ν. Γιαντσή
Poitiers	έμφαση στην Ιστορία		Ν. Γιαντσή
Rouen	έμφαση στην Ιστορία		Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Strasbourg	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.		Π. Πετρίδης
Toulouse, Le Mirail	έμφαση στην Ιστορία		Κ. Μπουραζέλης
ΓΕΡΜΑΝΙΑ			
Berlin (Humboldt Universität, Freie Universität)	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.		Στ. Κατάκης
Bochum	έμφαση στην Αρχαιολογία		Κ. Κοπανιάς
Chemnitz	έμφαση στην Ιστορία		Κ. Ράπτης
Hamburg	έμφαση στην Ιστορία		Κ. Μπουραζέλης
Halle-Wittenberg	έμφαση στους Ανατ. πολιτισμούς		Κ. Κοπανιάς
Hannover	έμφαση στην Ιστορία		Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Heidelberg	έμφαση στην Ιστορία		Κ. Μπουραζέλης
Köln	έμφαση στην Αρχαιολογία		Κ. Μπουραζέλης Ν. Κούρου
Leipzig	έμφαση στην Ιστορία		Β. Σειρηνίδου
Mainz	έμφαση στην Αρχαιολογία		Π. Βαλαβάνης
München	έμφαση στην Ιστορία		Κ. Μπουραζέλης
	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.		Στ. Κατάκης
	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.		Π. Πετρίδης
Münster	έμφαση στην Ιστορία		Κ. Μπουραζέλης

Regensburg	έμφαση στην Κλασ. Αρχ. έμφαση στην Αρχαιολογία	Στ. Κατάκης Ο. Παλαγγιά
Tübingen	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίρη Π. Βαλαβάνης

ΔΑΝΙΑ

Roskilde	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
----------	---------------------	-------------------------------

ΕΛΒΕΤΙΑ

Βασιλεία	έμφαση στην Αρχαιολογία	Π. Πετρίδης
----------	----------------------------	-------------

ΗΝΩΜΕΝΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Belfast (Queen's University)	έμφαση στην Αρχαιολογία	Π. Πετρίδης
Cambridge	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Durham	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Leicester	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης

ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Reykjavik	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
-----------	---------------------	-------------------------------

ΙΣΠΑΝΙΑ

Barcelona	έμφαση στην Ιστορία	Α. Λιάκος
Universitat autonoma de Barcelona	έμφαση στην Αρχαιολογία	Ε. Μαντζουράνη
Oviedo	Έμφαση στην Αρχαιολογία	Ν. Πολυχρονάκου- Σγουρίτσα
Salamanca	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Sevilla	μπτχ. Ιστορίας	Κ. Γαρδίκας
Valencia	έμφαση στην Περιβ. Αρχ.	Λ. Καραλή
Zaragoza	έμφαση στην	Ν. Κούρου

Αρχαιολογία

ΙΤΑΛΙΑ

Bologna	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Kore di Enna Pisa	έμφαση στην Κλασική Αρχ. έμφαση στην Ιστορία μπτχ. Ιστορίας	Χ. Κανελλόπουλος Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης Κ. Γαρδίκια
Palermo	έμφαση στην Αρχαιολογία	Ε. Μαντζουράνη
Milano, Cattolica Napoli	Univ. έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Perugia	έμφαση στην Αρχαιολογία	Ν. Πολυχρονάκου- Σγουρίτσα
Roma, La Sapienza	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Roma, Tor Vergata	έμφαση στην Ιστορία	Β. Καραμανωλάκης
Venezia	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Στ. Κατάκης
Venezia	έμφαση στην Ιστορία	Α. Λιάκος
Roma III	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίρη Σ. Ανεζίρη

ΚΥΠΡΟΣ

Λευκωσία	έμφαση στην Αρχαιολογία	Ν. Κούρου
----------	----------------------------	-----------

ΜΑΛΤΑ

Malta	έμφαση στην Ιστορία	Ό. Κατσιαρδής-Hering
-------	---------------------	----------------------

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Groningen	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίρη Π. Βαλαβάνης
	έμφαση στην Περιβ. Αρχ.	Α. Καραλή
Amsterdam	έμφαση στην Περιβ. Αρχ.	Α. Καραλή

ΠΟΛΩΝΙΑ

Krakow	έμφαση στην Κλασ.Αρχ.	Στ. Κατάκης
Poznan	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίρη

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Minho, Braga I

έμφαση στην Ιστορία

Β. Σειρηνίδου

ISCTE, Lisboa

μπτχ. Ιστορίας

Π. Βαλαβάνης

Κ. Γαρδίκια

ΣΟΥΗΔΙΑ

Uppsala

έμφαση στην Κλασ.Αρχ.

Στ. Κατάκης

ΤΟΥΡΚΙΑ

Άγκυρα

έμφαση στην
Αρχαιολογία

Ν. Κούρου

Κωνσταντινούπολη
, Bogazici

έμφαση στην Ιστορία

Π. Κονόρτας

Universitesi

Istambul University

έμφαση στην Ιστορία

Σ. Ανεζίρη

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Helsinki

έμφαση στην Ιστορία

Β. Σειρηνίδου

Π. Βαλαβάνης

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργούν ένα Μονομηματικό και δύο Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο εισαγωγής στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και για τους Κανονισμούς αυτών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/metaptyxiakes-spoydes.html>

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό καθώς και βραβεία σε φοιτητές, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό, άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Σε περίπτωση διαγωνισμού τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι προσδιορίζονται με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα του Τμήματος.

Παραθέτουμε πίνακα των υποτροφιών και βραβείων των κληροδοτημάτων με τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές του Τμήματός μας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων - Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, στην οδό Χρ. Λαδά 6.

ΣΠ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε καταγόμενους από το Συρράκο Ιωαννίνων για τη Δημοτική, Μέση, Ανωτέρα και Ανωτάτη Εκπαίδευση. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ: Ενισχύεται ένας σπουδαστής από τις Σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, άπορος, με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία. Γίνεται επιλογή.

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για τη Φιλοσοφική, Ιατρική, Οδοντιατρική και Θεολογική Σχολή όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων σε ομογενείς, κατά προτίμηση από την Κωνσταντινούπολη. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΤΘ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε διδάκτορες ή πτυχιούχους με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) του Πανεπιστημίου Αθηνών για μεταπτυχιακές σπουδές σε Οικονομικές

και Πολιτικές Επιστήμες στην Ευρώπη και στην Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΡΥΚΑ: Δίνονται υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής (μόνον άρρενες), άπορους. Γίνεται διαγωνισμός.

ΚΩΝ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από την Άρτα. Γίνεται διαγωνισμός.

Ι. ΔΕΛΛΙΟΥ ή ΝΑΚΙΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για την τελειοποίηση νέων επιστημόνων σε οποιαδήποτε επιστήμη, εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία.

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ-ΣΤΙΜΣΟΝ: Δίνονται υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γαλλίας και της Ρωσίας σε απόφοιτους των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με κριτήριο την οικονομική τους κατάσταση και το βαθμό του πρώτου έτους και με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δίνεται υποτροφία σε φοιτητή του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από το Μελιγαλά Μεσσηνίας. Γίνεται επιλογή.

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από Ύδρα και Σπέτσες, για μεταπτυχιακές σπουδές σε Νομικές, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες, Ιατρική και Οδοντιατρική, στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΤΡΙΑΝΤ. ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες στους φοιτητές των Θεωρητικών Σχολών όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από τη Μακεδονία. Γίνεται επιλογή.

ΘΕΟΔ. ΜΑΝΟΥΣΗ: Δίνονται υποτροφίες στους φοιτητές όλων των ΑΕΙ της χώρας που κατάγονται από τη Σιάτιστα. Γίνεται επιλογή.

Δίνεται υποτροφία σε έναν πτυχιούχο Φιλολογίας, σε έναν

πτυχιούχο Ιστορίας και Αρχαιολογίας και σε έναν πτυχιούχο Θεολογίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Δυτική Ευρώπη, για μια τριετία. Πρέπει να είναι πρώην υπότροφοι του Κληροδοτήματος.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γίνεται διαγωνισμός.

Σ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από την Ανδρίτσα. Γίνεται επιλογή.

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τη Λακωνία και κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδαύρου Λιμηράς. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής που κατάγονται από την Αθήνα και την Ήπειρο. Γίνεται διαγωνισμός.

ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) και «άριστα» στον κλάδο που θα μετεκπαιδευθούν για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΗ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές των ΑΕΙ που κατάγονται από τα Κύθηρα. Γίνεται επιλογή.

Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους των ΑΕΙ, με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον), που κατάγονται από τα Κύθηρα, για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται επιλογή.

Ι. ΣΦΟΓΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε μαθητές γυμνασίου που κατάγονται από την Πορταριά Βόλου.

Δίνονται υποτροφίες σε άπορους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας. Γίνεται διαγωνισμός.

ΓΕΩΡΓ. ΑΡΩΝΗ: Απονέμεται το εισόδημα του καταπιστεύματος σε Έλληνα συγγραφέα, με απόφαση της Συγκλήτου, ο οποίος θα έχει γράψει όχι μυθιστόρημα, αλλά βιβλίο μορφωτικής, θρησκευτικής ή

άλλης φιλοσοφικής φύσεως.

ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΥ: (Κοντείου διαγωνίσματος δωρεά): Προκηρύσσεται διαγωνισμός κάθε δύο χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας φιλολογικού περιεχομένου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΣΚΟΡΟΖΗ: Προκηρύσσεται διαγώνισμα, κάθε πέντε χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας αναφερομένης στις επιστήμες ή στις καλές τέχνες.

ΕΠΑΘΛΟΝ ΠΟΠΗΣ ΜΑΡΗ-ΚΑΜΑΡΑ: Απονέμονται κάθε χρόνο έπαθλα στους καλύτερους σε επίδοση και ήθος σπουδαστές του Πανεπιστημίου.

ΠΑΝΤΙΑ ΡΑΛΛΗ: Απονέμονται κάθε χρόνο βραβεία σε φοιτητές όλων των Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίοι διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδο τους, κατά την κρίση του Πρυτάνεως και της Συγκλήτου.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ: Απονέμεται κάθε χρόνο έπαθλο σε φοιτητή ή φοιτήτρια της Ιατρικής κατά προτίμηση, διαφορετικά της Οδοντιατρικής ή άλλης Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που κατάγεται από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας είτε από το Καρπενήσι είτε από το Μικρό Χωριό, Βούτυρο, Ανάδα, Νόστιμο, Καρίτσα και Δερμάτι.

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

- α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και
- β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ

με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Fax: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 695845086

ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, η οποία διοικείται από Επταμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από πέντε μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Αθηνών και δύο εκπροσώπους των φοιτητών.

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και υλική ενίσχυση φοιτητών για την κάλυψη σοβαρών, εκτάκτων αναγκών, που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχιση των σπουδών τους και που δεν μπορούν, κατά την κρίση της Διοικούσας Επιτροπής, να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, όπως: σοβαρές παθήσεις, είδος περίθαλψης που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία, περίθαλψη στο εξωτερικό σε περιπτώσεις πολύ σοβαρών νοσημάτων, παροχή οικονομικού βοηθήματος σε απόρους φοιτητές, οικονομικά επιδόματα σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εξαιτίας οικογενειακών ή οικονομικών πληγμάτων και συμπαράσταση με κάθε τρόπο σε φοιτητές που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία.

Για τη χορήγηση βοηθήματος απαιτούνται η υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και η συνυποβολή δικαιολογητικών (πιστοποιητικά και γνωματεύσεις) στη Γραμματεία του Ταμείου, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, 3^{ος} όροφος, Γραφείο Επιμελητείας, τηλ. 210- 3688221, 3688240, 3688256, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες. Πληροφορίες υπάρχουν επίσης στην ιστοσελίδα: <http://tafpa.uoa.gr>

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΔΟΑΤΑΠ

Οι σπουδαστές/πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν αντιστοιχία (από ΔΟΑΤΑΠ), θα εξετάζονται αποκλειστικά και μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους, δηλαδή Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο.

Θα αναρτάται ανακοίνωση ορισμού της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας ένα μήνα πριν τις εξετάσεις.

Οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώσουν την συμμετοχή τους στις εξετάσεις ένα μήνα πριν.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Παρακαλούνται οι κκ. φοιτητές, οι οποίοι ζητούν συστατικές επιστολές, να καταθέτουν αίτησή τους με πλήρη στοιχεία στο γραφείο του διδάσκοντος τουλάχιστον δεκαπέντε μέρες ενωρίτερα.